

Baltijas pilsētu apvienības Pilsētplānošanas komisijas
(*Union of the Baltic cities Planning Cities Commission*) seminārs

“Vēsturisko vietu jaunā elpa – tirgus attīstība Rīgas vēsturiskajā centrā”

Priekšlikumu apkopojums

Sagatavotājs:

Rīgas valstspilsētas pašvaldības
Pilsētas attīstības departaments

Izmantotie informācijas avoti:

GEO RĪGA datu bāze, Baltijas pilsētu apvienības
Pilsētplānošanas komisijas semināra laikā prezentētie
ārvalstu ekspertu priekšlikumi un vizuālie materiāli

Rīga, 2025. gads

SATURS

IEVADS

1. DARBA UZDEVUMS SEMINĀRA DALĪBNIEKIEM	5
2. DARBA GRUPU REZULTĀTI.....	6
2.1. VECRĪGAS UN RĪGAS CENTRĀLTIRGUS SINERĢIJA (darba grupa Nr.1)	6
2.1.1. Galvenie risināmie jautājumi.....	6
2.1.2. Vīzija un priekšlikumi	7
2.1.3. Ieteikumi gaļas paviljona funkciju maiņai un tam blakus esošajai ārtelpai	8
2.2. VECRĪGAS UN RĪGAS CENTRĀLTIRGUS SINERĢIJA (darba grupa Nr. 2)	9
2.2.1. Galvenie risināmie jautājumi.....	9
2.2.2. Vīzija un priekšlikumi	10
2.2.3. Ieteikumi gaļas paviljona funkciju maiņai un tam blakus esošajai ārtelpai	12
2.3. RĪGAS CENTRĀLĀS DZELZCEĻA STACIJAS UN RĪGAS CENTRĀLTIRGUS SINERĢIJA	12
2.3.1. Galvenie risināmie jautājumi.....	13
2.3.2. Vīzija un priekšlikumi	13
2.3.3. Ieteikumi gaļas paviljona funkciju maiņai un tam blakus esošajai ārtelpai	16
2.4. LASTĀDIJAS APKAIMES UN RĪGAS CENTRĀLTIRGUS SINERĢIJA	19
2.4.1. Galvenie risināmie jautājumi.....	19
2.4.2. Vīzija un priekšlikumi	19
2.4.3. Ieteikumi gaļas paviljona funkciju maiņai un tam blakus esošajai ārtelpai	21
2.5. SPĪĶERU UN DAUGAVAS KRASTMALAS SINERĢIJAS AR RĪGAS CENTRĀLTIRGU	22
2.5.1. Galvenie risināmie jautājumi.....	23
2.5.2. Vīzija un priekšlikumi	23
2.5.3. Ieteikumi gaļas paviljona funkciju maiņai un tam blakus esošajai ārtelpai	26
3. SECINĀJUMI	28

IEVADS

2025. gadā no 30. septembra līdz 3. oktobrim Rīgā norisinājās Baltijas pilsētu apvienības Pilsētplānošanas komisijas (*Union of the Baltic Cities, Planning Cities Commission*) un Rīgas valstspilsētas pašvaldības Pilsētas attīstības departamenta rīkotais starptautiskais seminārs "NEW LIFE OF OLD PLACES – HISTORIC MARKETPLACE IN THE HISTORIC CENTRE OF RIGA" ("Vēsturisko vietu jaunā elpa – tirgus attīstība Rīgas vēsturiskajā centrā"), pulcējot ap 40 pilsētplānotājus un arhitektus no dažādām Baltijas jūras piekrastes valstu pilsētām – Ārhusas Dānijā, Visbijas Zviedrijā, Hamburgas Vācijā, Pērnavas un Elvas Igaunijā, Turku un Mariehamnas Somijā, Gdaņskas, Gdiņas un Elblongas Polijā, Liepājas un Rīgas Latvijā, kā arī ekspertu no Vīnes Austrijā, lai izstrādātu attīstības priekšlikumus Rīgas vēsturiskajam centram (RVC), īpašu uzmanību pievēršot Rīgas Centrāltirgum un tā pieguļošajām teritorijām.

Seminārs Baltijas jūras reģiona pašvaldību pilsētplānotājiem notiek katru gadu un 2025. gadā par tā norises vietu izvēlēta Rīga, lai RVC un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros saņemtu ārvalstu pilsētplānotāju priekšlikumus šīs teritorijas attīstībai.

Rīga kā galveno semināra tēmu izvirzīja "Vēsturisko vietu jaunā elpa – tirgus attīstība Rīgas vēsturiskajā centrā", līdz ar to liela loma semināra organizēšanā bija sadarbībai ar Rīgas Centrāltirgus apsaimniekotāju "SIA "Rīgas nami". Eksperti izstrādāja idejas un priekšlikumus, kā veicināt Rīgas Centrāltirgus teritorijas sinerģiju ar apkārtējo teritoriju attīstību, veidojot to par mūsdienīgu, aktīvu un dzīvu pilsētas vietu un veicinot tā sasaisti ar Vecrīgu, Centrālo dzelzceļa staciju, Lastādijas apkaimi un Daugavas krastmalu. Semināra dalībnieki tika aicināti sniegt savu redzējumu par Gaļas paviljona potenciālu un tā iespējamo izmantošanu nākotnē, ņemot vērā tam apkārt esošo publisko ārtelpu.

Semināra ievadā dalībniekiem bija iespēja iepazīties ar RVC stratēģisko redzējumu, vērtībām, attīstības prioritātēm un aktuālajiem projektiem, jaunā RVC un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojuma izstrādi un UNESCO mantojuma nozīmi pilsētā. Ar prezentācijām uzstājās Rīgas valstspilsētas pašvaldības un SIA "Rīgas nami" eksperti, tostarp Rīgas pilsētas arhitekts Pēteris Ratas, eksperts Rīgas vēsturiskā centra UNESCO Pasaules mantojuma pārvaldības plānošanas jautājumos Aigars Kušķis un SIA "Rīgas nami" Attīstības un Būvniecības projektu vadības departamenta Būvniecības projektu nodaļas projektu vadītāja Dita Vīndedze.

Rīgas pilsētas arhitekts Pēteris Ratas skaidro: “Centrāltirgus kopā ar topošo jauno stacijas ēku un Vecrīgas tuvumu ir unikāla iespēja pilsētas attīstībai un ir pelnījusi pozitīvu transformāciju. Šī ir ļoti stratēģiski svarīga vieta blakus intensīvam transporta mežglam, pilsētas aktīvākajā krustpunktā, bet tā ir nepiedodami nolaista. Tāpēc mums ir jādomā par šīs apkārtnes pozitīvu transformāciju, par sasniedzamu vīziju šīs vietas nākotnei, kas iedzīvinātu uzņēmējdarbību, piesaistītu investīcijas, un veidotu pievilcīgāku dzīves vidi mums visiem.”

"Laikā, kad tiek īstenota Rīgas Centrāltirgus attīstības koncepcija, starptautisku pilsētplānotāju pieredze un idejas var sniegt vērtīgu pienesumu šim procesam. Mums, uzņēmumam “Rīgas nami”, kā Centrāltirgus pārvaldniekam, ir stratēģiski svarīgi saglabāt tirgus vēsturisko identitāti un kultūrvēsturisko vērtību, vienlaikus piešķirot tam jaunu elpu un pielāgojot to mūsdienu pilsētas dzīvei. Semināra laikā gūtie priekšlikumi ļaus to vēl ciešāk integrēt pilsētvidē, lai, sagaidot simtgadi 2030. gadā, tirgus kļūtu par vēl nozīmīgāku un pievilcīgāku galamērķi gan rīdziniekiem, gan pilsētas viesiem," uzsver Ojārs Valkers, SIA “Rīgas nami” valdes priekšsēdētājs.

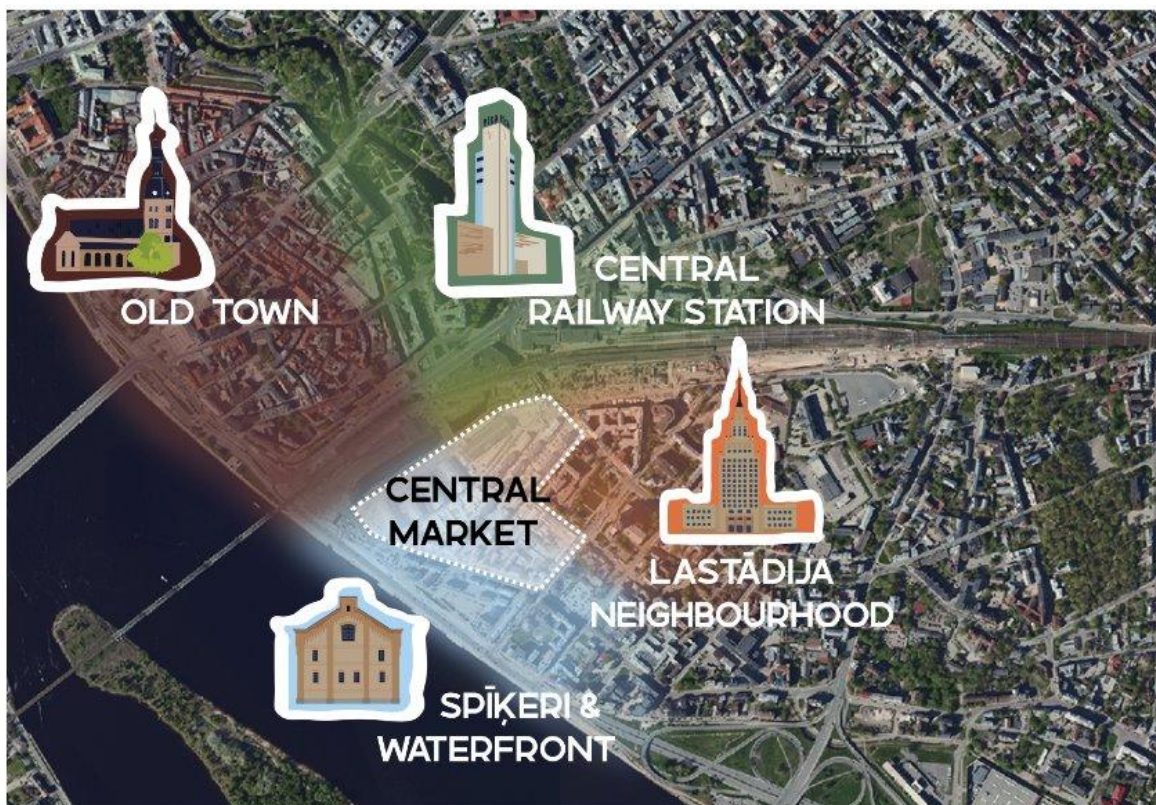
Īpašais viesis – Vīnes pilsētas UNESCO eksperts Rūdolfs Zunke – dalījās ar Vīnes pieredzi kultūras mantojuma saglabāšanā un pārvaldībā, atklājot gan veiksmes stāstus, gan izaicinājumus. Savukārt Latvijas Universitātes sociālantropologs Kārlis Lakševics piedāvāja savu skatījumu uz pārmaiņām tirgus kultūrā, apmeklētāju paradumiem, teritorijas lietotājiem, tirgus funkcijām nākotnē.

Semināra ietvaros norisinājās Rīgas Centrāltirgus un tā apkārtnes teritoriju apsekošana klātienē, lai semināra dalībnieki varētu izprast konkrētās vides specifiku un risināmos uzdevumus. Semināra noslēgumā 3. oktobrī Rīgas domes Sēžu zālē izstrādātie priekšlikumi tika prezentēti Rīgas pašvaldības ekspertiem, Pilsētas attīstības komitejas vadībai, medijiem un citiem interesentiem.

Semināra noslēgumā, pēc darba prezentācijām, uzverot šīs teritorijas attīstības nozīmi, Rīgas domes Pilsētas attīstības komitejas priekšsēdētājs Edgars Bergholcs norādīja: “Rīgas Centrāltirgus un tā apkārtnē ir vieta ar milzīgu potenciālu, un mūsu pienākums ir to attīstīt cilvēku, nevis transporta interesēs. Rīgai priekšā liels darbs, lai šo teritoriju padarītu par zaļu un pievilcīgu un tirgus kļūtu par iecienītu galamērķi gan rīdziniekiem, gan tūristiem. Teritorijas attīstībai jābūt ļoti rūpīgi pārdomātai, jo tās attīstība veicinās pilsētas ekonomisko izaugsmi, radot jaunas darba vietas un uzņēmējdarbības iespējas.”

1. DARBA UZDEVUMS SEMINĀRA DALĪBNIEKIEM

Semināra dalībnieki strādāja piecās darba grupās – divās par Vecrīgas un Rīgas Centrāltirgus sinerģiju, un pa vienai grupai risināja Rīgas Centrāltirgus un Rīgas Centrālās dzelzceļa stacijas, Lastādija apkārtnes un Spīķeru un Daugavas krastmalas sinerģiju. Visām piecām semināra darba grupām galvenais jautājums bija: **“Kā attīstīt Rīgas Centrāltirgus teritorijas sociālo un ekonomisko potenciālu, kā arī sinerģiju ar apkārtējo teritoriju?”**.

Visām piecām darba grupām bija uzdevums izstrādāt **priekšlikumus un idejas**:

- Rīgas Centrāltirgus un Spīķeru apkaimes integrācijai un savstarpējai mijiedarbībai ar Rīgas pilsētvidi plašākā skatījumā;
- Gaļas paviljona un apkārtējās publiskās ārtelpas funkciju transformācijai un integrācija kopējā pilsētvidē;
- jaunajam Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojumam;
- noteiktu vietu pagaidu izmantošanai un iespējamiem nākotnes rekonstrukcijas projektiem (laukums bez nosaukuma pie Gaļas paviljona, 13. janvāra iela, jaunas publiskās telpas);
- Rīgas Centrāltirgus attīstības paātrināšanai.

2. DARBA GRUPU REZULTĀTI

Noslēdzot semināru, darba grupu rezultāti tika prezentēti Rīgas domē (Rātsnamā), Sēžu zālē plašai auditorijai. Ar prezentācijām iepazīties bija ieradušies – pašvaldības eksperti, Pilsētas attīstības komitejas vadība, SIA “Rīgas nami” valdes pārstāvji un eksperti, Rīgas starptautiskās autoostas pārstāvji, teritorijā ietvertā lielveikala pārstāvji un mediju pārstāvji.

2.1. VECRĪGAS UN RĪGAS CENTRĀLTIRGUS SINERĢIJA (darba grupa Nr.1)

2.1.1. Galvenie risināmie jautājumi

Grupa uzsvēra, ka darbnīcas laikā jāvirza tikai tās idejas, kuras ir reāli īstenojamas un spēj būtiski risināt pašreizējās Rīgas problēmas. Dalībnieki vienojās, ka gala rezultātā utopiskie vai nereāli risinājumi netiks piedāvāti, tomēr radošajam darbam un darba procesam tos var apspriest. Vienlaikus uzmanība tika pievērsta praktiskiem un realizējamiem priekšlikumiem.

Identificētās problēmas un risinājumu virzieni

1. Savienojamības trūkums starp Vecrīgu un Rīgas Centrāltirgu

Pārvietošanās starp divām būtiskām pilsētas teritorijām — Vecrīgu un Centrāltirgu — ir būtiski apgrūtināta. Identificētas šādas galvenās problēmas:

- Fiziskie šķēršļi — dzelzceļa uzbērums veido gan fizisku, gan vizuālu barjeru, kas traucē ērtai kustībai starp teritorijām;
- Intensīva satiksme — 13. janvāra iela rada bīstamu un neērtu vidi gājējiem;
- Nepiemērots tunelis — esošais gājēju savienojums zem dzelzceļa viadukta ir slikti apgaismots un neērts ikdienas lietošanai. Tas neveicina drošības sajūtu un kavē kājāmgājēju plūsmu.

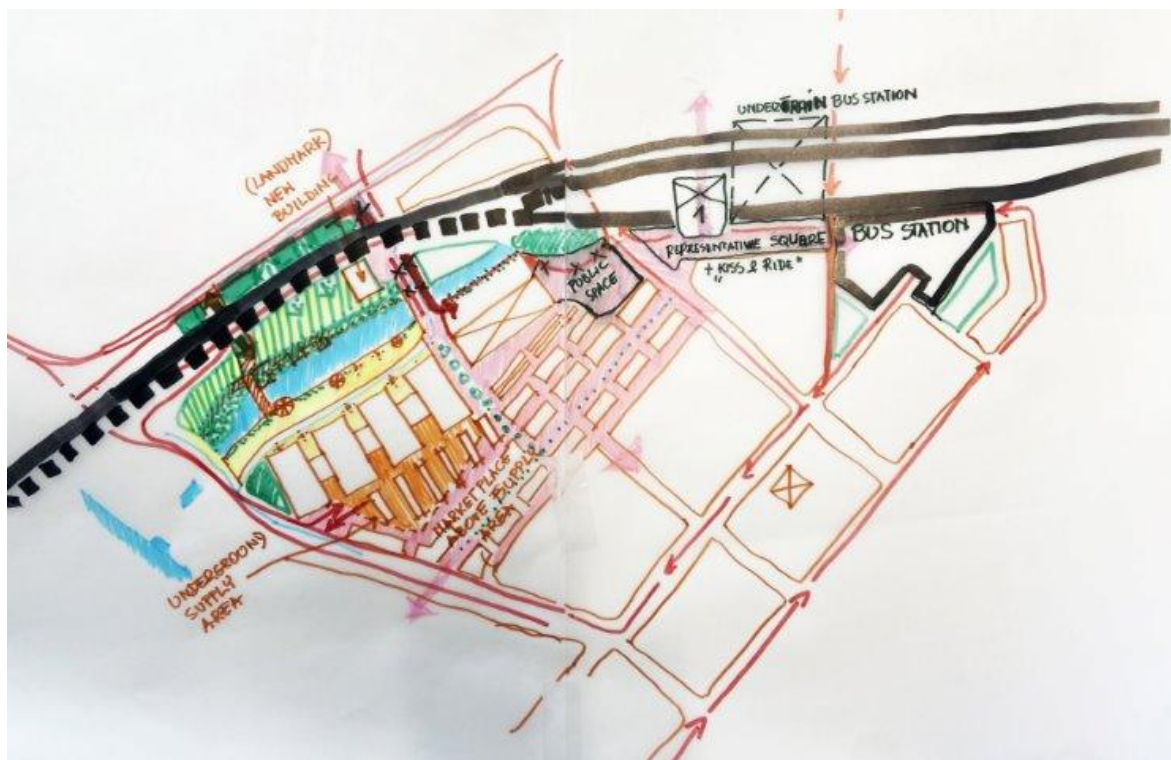
2. Nepilnvērtīgi izmantota Rīgas pilsētas kanāla mala

Rīgas kanālmalas posms pie Centrāltirgus šobrīd ir nepievilcīgs un degradēts. Tas kalpo kā tirgus "aizmugures" telpa, tādējādi netiek pilnvērtīgi izmantots tā potenciāls kā sabiedriski aktīva ūdensmala.

3. Nepiemērots Rīgas starptautiskās autoostas novietojums

Autoostas pašreizējā atrašanās vieta ir neatbilstoša mūsdienu pilsētplānošanas prasībām. Tā ir slikti integrēta pilsētas infrastruktūrā, neveicina ērtu savienojumu ar citiem transporta mezgliem, tostarp ar Rīgas Centrālo dzelzceļa staciju un sabiedriskā transporta maršrutiem.

2.1.2. Vīzija un priekšlikumi

Dalībnieki uzskata, ka iepriekš definētās barjeras, kas kavē cilvēku plūsmu, būtu jāmazina vai jālikvidē, kuras tas iespējams, uzlabojot gājēju piekļuvi, kā arī vides kvalitāti kopumā. Viens no ierosinājumiem ir ļaut gājējiem šķērsot 13. janvāra ielu virszemes līmenī, kā arī padarīt Prāgas ielas savienojumu ar Centrāltirgu (zem dzelzceļa trases) patīkamāku un drošāku — piemēram, uzlabojot apgaismojumu.

Tāpat izskan priekšlikums veidot tiešu savienojumu starp Vecrīgu un esošās autoostas teritoriju (kadastra apz.01000040116), izbūvējot jaunus ejas vai "izgriezumus" zem dzelzceļa trases, tādējādi nodrošinot ērtāku sasniedzamību un loģiskāku pārvietošanos.

Tika uzsvērtā nepieciešamība izveidot savienojumu starp Vaļņu ielu un Prāgas ielu, nodrošinot turpinājumu, kas sasaistītu Vecrīgu ar Latgales priekšpilsētu, Rīgas Centrāltirgus teritoriju un Spīķeru kvartālu.

Dalībnieki norāda, ka Pilsētas kanāla apkārtnē šobrīd ir nepievilcīga un netiek pilnvērtīgi izmantota. Tiek uzsvērtā nepieciešamība pēc vides labiekārtošanas, papildinot to ar tiltiņiem, zaļām promenādēm, apstādījumiem, terasēm, soliņiem un citiem elementiem, lai teritorija kļūtu pieejamāka un aktīvāk izmantojama sabiedrības vajadzībām. Kanāla zona varētu kļūt par pievilcīgu sabiedrisko telpu, kur iespējams rīkot koncertus, kultūras pasākumus un citus publiskus notikumus, kas veicinātu iedzīvotāju iesaisti un teritorijas atdzīvīšanu. Tāpat nepieciešams atvērt Rīgas Centrāltirgus paviljonu ieejas pret šo labiekārto publisko telpu.

Dalībnieki vienprātīgi uzsvēra, ka pašreizējais Rīgas starptautiskās autoostas novietojums ir neērts un grūti sasniedzams, ņemot vērā tā attiecības ar pārējo pilsētas infrastruktūru un transporta mezgliem. Diskusijās tika izskatīti vairāki iespējamie jaunās Autoostas izvietojšanas varianti, tostarp:

- Stacijas laukums;
- Latvijas Ceļu darbinieku arodbiedrības ēkas teritorija;
- Gaļas paviljons un tā apkārtnē.

Pēc izvērtēšanas kā optimālākais risinājums tika izvirzīts Autoostas pārvietojums uz Vilhelma Purviša ielas rajonu, kas piedāvā piemērotus apstākļus autobusu plūsmas organizēšanai, kā arī nodrošina ērtu un tiešu savienojumu ar Rīgas Centrālo dzelzceļa staciju. Dalībnieki, konsultējoties ar pasākuma laikā pieejamajiem ekspertiem, nonāca pie secinājuma, ka Autoosta jāizvieto dienvidu pusē no dzelzceļa sliekšņiem, optimālai transporta kustībai.

Esošajā Autoostas vietā - Prāgas ielā 1, dalībnieki rosina izveidot jaunu, siluetā izteiksmīgāku ēku, kas kalpotu kā vizuāls orientieris un vietzīme pilsētas ainavā. Paredzēts, ka jaunbūves galvenā funkcija būtu viesnīca, kas papildinātu teritorijas attīstību un sniegtu ieguldījumu pilsētas centra dinamiskā izmantojumā.

Diskusiju laikā dalībnieki izteica vairākus priekšlikumus par esošās Rīgas Centrāltirgus piegādes zonas uzlabošanu. Tika apsvērta iespēja šo zonu izmantot radoši — piemēram, veidojot grafiti gleznojumus uz sienām, kas vērstas pret Pilsētas kanālu. Tomēr pēc diskusijām dalībnieki vienojās, ka optimālākais risinājums būtu organizēt piegādes transporta kustību no Rīgas Centrāltirgus paviljonu dienvidaustrumu puses (izbūvēt jaunas pazemes piegādes tuneļus), tādējādi atbrīvojot teritoriju kanāla pusē un ļaujot to izmantot sabiedrībai pieejamākā un kvalitatīvākā veidā. Papildus tika izteikts priekšlikums slēgt Centrāltirgus ielu auto transportam, lai uzlabotu gājēju kustību un padarītu tirgus teritoriju drošāku un pievilcīgāku publiskai lietošanai.

Dalībnieki pauda viedokli, ka Spīķeru ielai jābūt kā gājēju ielai, nodrošinot labu sasniedzamību un savienojumu ar Daugavas krastmalu. Lai gan ideja tika atzīta par nozīmīgu, tā netika detalizēti izstrādāta. Diskusiju gaitā izskanēja atsevišķi priekšlikumi — piemēram, ielu daļēji segt vai labiekārtot, taču šīs ieceres palika konceptuālā līmenī.

Darba grupas diskusiju laikā izskanēja priekšlikums vizuāli uzlabot veikala "Stockmann" (13. janvāra ielā 8) fasādi, kas vērsta Rīgas Centrāltirgus virzienā. Tās šobrīd vienmuļo sienas plakni ieteikts padarīt pievilcīgāku, izmantojot sienu gleznojumus jeb grafiti. Līdzīga ideja par māksliniecisku risinājumu izskanēja arī, apspriežot Rīgas Centrāltirgus piegādes zonas attīstību, piedāvājot grafiti kā vienu no veidiem, kā padarīt šo teritoriju estētiski pievilcīgāku — īpaši gadījumā, ja piegādes zona tiek saglabāta esošajā vietā, no Centrāltirgus ielas puses.

2.1.3. Ieteikumi gaļas paviljona funkciju maiņai un tam blakus esošajai ārtelpai

Grupas dalībnieki rosina nepārdot Gaļas paviljonu, uzsverot tā stratēģiski nozīmīgo novietojumu un labu sasniedzamību ar sabiedrisko transportu. Uzskata, ka ēkai ir liels potenciāls, un tā būtu piemērota dažādu sabiedrisku un kultūras pasākumu norisei. Diskusiju gaitā izskanēja ideja paviljona telpas pielāgot māksliniekiem un radošo industriju pārstāvjiem, nodrošinot vietu izstādēm, darbnīcām un citiem radošiem projektiem. Šāda pieeja veicinātu apmeklētāju plūsmu un nodrošinātu ieņēmumus no telpu nomas. Dalībnieki atzīmēja, ka Rīgas pilsētas kontekstā ir svarīgi nodrošināt dažāda mēroga (ietilpības) telpas publisku pasākumu rīkošanai, un šī Gaļas paviljona telpas var pielāgot, paviljonu pilnībā vai daļēji atvēlot pasākumu, piemēram, konferenču rīkošanai. Tāpat dalībnieki uzsver, ka paviljona priekšlaukums būtu jāattīsta kā publiski pieejama, atvērta zona, kas funkcionāli un vizuāli papildina ēkā iecerēto radošo un sabiedrisko lietojumu. Dalībnieki rosina testēt risinājumus pirms pastāvīgas pārplānošanas un ieviešanas.

Dalībnieki uzskata, ka tirdzniecības zonas un stendi pārējos Rīgas Centrāltirgus paviljonos varētu tikt izvietoti kompaktāk. Dalībnieki uzsvēra nepieciešamību nodrošināt Centrāltirgus aktivitāti arī vakara stundās, lai tas nebūtu aktīvs tikai dienas laikā vai brīvdienās. Tika apsvērta iespēja integrēt dažādas aktivitātes, kas piesaistītu apmeklētājus arī vakaros. Īpaši atzinīgi tika novērtēts nakts tirgus – uzsvērts, ka šāda iniciatīva noteikti būtu jāsaglabā un jāattīsta arī turpmāk. Uzsvērtā ēdināšanas zonas paplašināšanas nepieciešamība, lai uzlabotu apmeklētāju pieredzi.

Grupas dalībnieki rosina izbūvēt pēc iespējas plašākas pazemes autostāvvietas Rīgas Centrāltirgus teritorijā, izvērtējot iespējamās vietas un tehniskās iespējas to realizācijai. Šāds risinājums palīdzētu efektīvāk organizēt transporta plūsmu un atbrīvotu virszemes teritoriju publiskai lietošanai un vides uzlabošanai. Uzskata, ka SIA "Rīgas nami" no apbūves brīvās zemes vienības (kadastra apz. 0100 004 0010 un 0100 004 0007) iespējams izmantot lietderīgāk, kā tajā izvietot apmeklētāju auto transportu. s

2.2. VECRĪGAS UN RĪGAS CENTRĀLTIRGUS SINERĢIJA (darba grupa Nr. 2)

Grupas dalībnieki: Guido Sempell (Hamburga, Vācija), Jaanika Saar (Elva, Igaunija), Julia Rażniewska (Gdańska, Polija), Per Luchtemeier (Ārhūsa, Dānija), Sylwia Drewek (Elblonga, Polija), Edgars Plociņš (Rīga, Latvija).

2.2.1. Galvenie risināmie jautājumi

Darbnīcas sākotnējā analīzē tika identificēti vairāki būtiski pilsētplānošanas izaicinājumi, kas kavē teritorijas attīstību un tās potenciāla pilnvērtīgu izmantošanu:

1. Autotransporta pārsvars pār cilvēkiem

Teritorijā dominē autotransports – plašas zonas ir veltītas ceļiem, stāvvietām un autoostas funkcijai, kamēr gājēju kustība un publiskā telpa ir ierobežota. Tas rada nevienlīdzību starp mobilitātes veidiem un samazina vietas pievilcību kā sabiedriskai videi.

2. Neizmantots telpiskais potenciāls

Lai gan teritorija ir plaša un stratēģiski novietota starp Vecpilsētu un Daugavu, tai trūkst skaidras funkcijas. Rezultātā telpa tiek aizpildīta ar automašīnām, nevis sabiedriski nozīmīgām aktivitātēm. Šī neefektīvā izmantošana kavē vietas attīstību un dzīvīgumu.

3. Sabiedriskā transporta organizācija

Tramvaja sliežu tuvums Vecrīgas ēku fasādēm ierobežo iespējas izmantot ēku pirmos stāvus publiskām funkcijām, piemēram, terasēm, kafejnīcām un veikaliem. Tas samazina ielas dzīvi un komerciālo aktivitāti.

4. Pārtraukta zaļā josla ap Vecpilsētu

Vēsturiskā zaļā josla, kas agrāk apņēma Vecpilsētu, šobrīd ir fragmentēta. Daļa tās ir aizņemta ar būvēm, piemēram, “Forum Cinemas”, kas kavē zaļās struktūras atjaunošanu un pilsētas ekoloģiskās kvalitātes uzlabošanu.

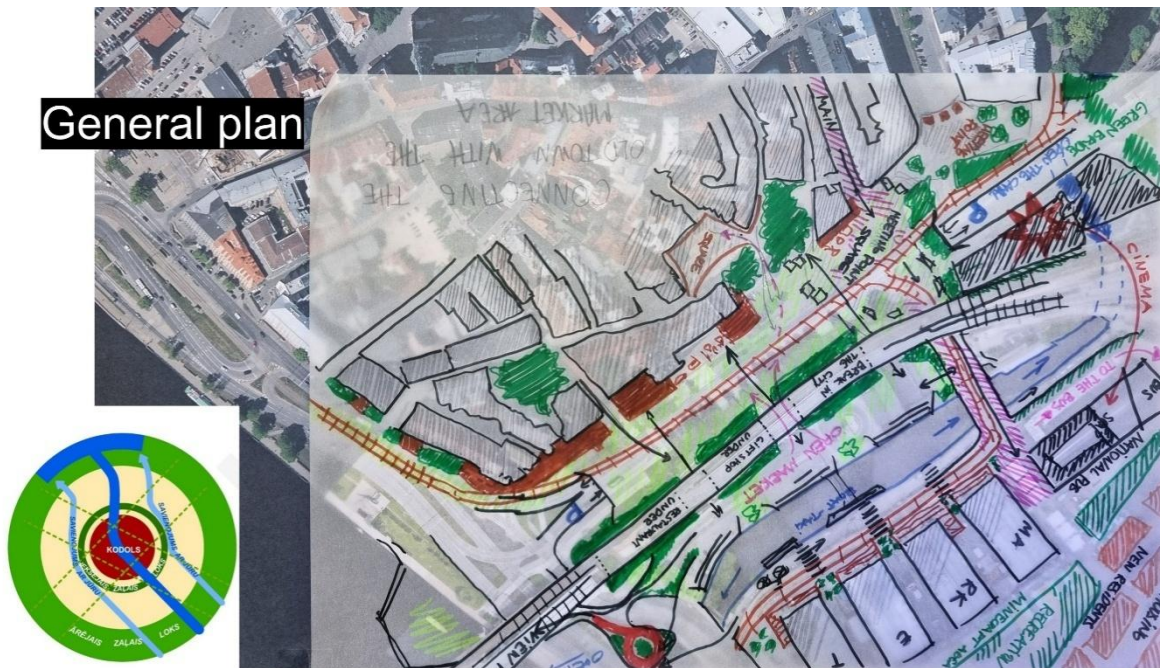
5. Nepietiekama piekļuve ūdensmalai

Esošā autoostas un dzelzceļa infrastruktūra ierobežo piekļuvi Daugavas krastam un kanālmalai, liedzot sabiedrībai izmantot šīs augstvērtīgās teritorijas rekreācijai un publiskai lietošanai.

6. Pārlietu liels apbūves potenciāls bez kvalitatīvas realizācijas

Spīķeru un Rīgas Centrāltirgus ēkām ir ievērojams telpiskais un arhitektoniskais potenciāls, taču esošie apsaimniekotāji nespēj nodrošināt kvalitatīvu, pilsētas centra rajonam atbilstošu publisko telpu. Apbūve ir daudzveidīga un vērtīga, taču tās izmantošana ir fragmentēta, nepārdomāta un bieži vien neatbilst mūsdienu pilsētas dzīves kvalitātes prasībām.

2.2.2. Vīzija un priekšlikumi

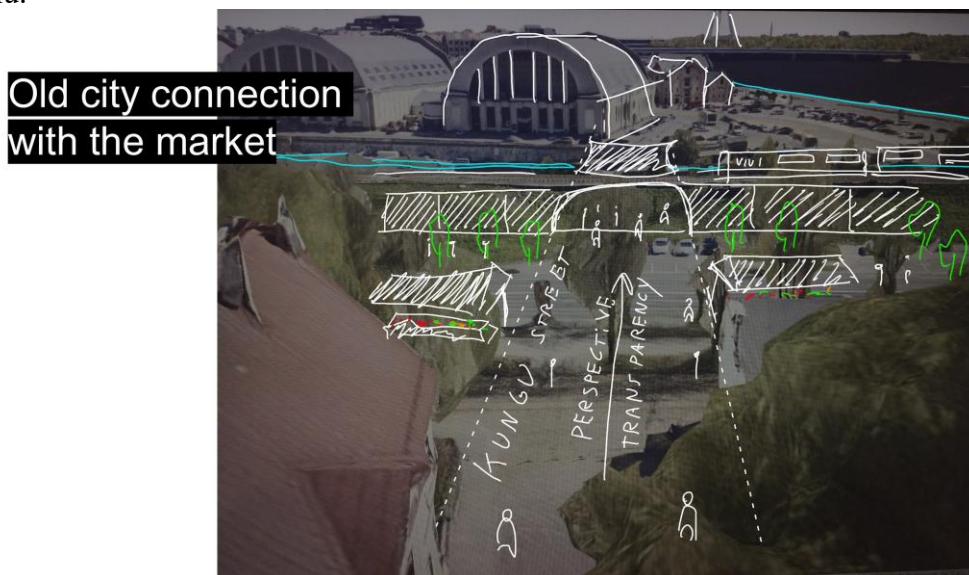

Spīķeru teritorijas revitalizācija

Šobrīd šajā zonā vakaros tiek organizēts nakts tirgus. Priekšlikums paredz esošajām pakalpojumu ēkām piešķirt jaunu – ekskluzīva dzīvojamā kvartāla – funkciju. Dzīvojamo ēku pārdošana ļautu piesaistīt ekonomiskos resursus, kas būtu izmantojami citu tirgus teritoriju attīstībai.

Āra tirgus pārvietošana

Viens no būtiskākajiem priekšlikumiem bija pārcelt atklāto āra tirgu no esošās vietas uz 13. janvāra ielu. Šī pārvietošanas ideja balstījās ne tikai uz telpas efektīvāku izmantošanu, bet arī uz stratēģisku pilsētas struktūras uzlabošanu. Tika īpaši domāts par kājāmgājēju kustības ass organizēšanu, lai nodrošinātu ērtu un loģisku savienojumu starp Vecrīgu un Rīgas Centrāltirgu. Priekšlikums paredzēja izveidot taisnas kustības asi, kas ne tikai uzlabo gājēju plūsmu, bet arī rada vizuālu caurredzamību – iespēju saredzēt cauri tiltiem, veidojot telpiskus “tuneļus”. Šāda vizuālā struktūra ļauj no Vecpilsētas puses redzēt Rīgas Centrāltirgus ēkas, un otrādi, tādējādi stiprinot telpisko saikni starp abām teritorijām. Šis risinājums ne tikai aktivizē 13. janvāra ielu kā publisku telpu, bet arī atdzīvina Vecrīgas perifēriju, padarot to par dinamisku pilsētas daļu ar augstu gājēju intensitāti un komerciālu potenciālu.

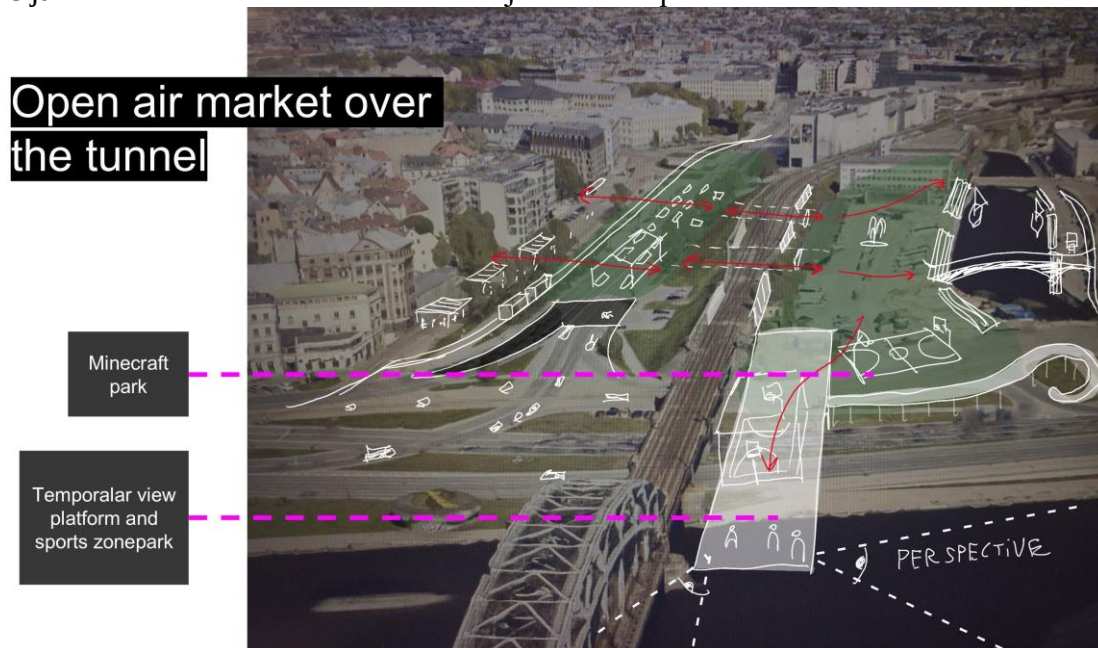

Rīgas starptautiskās autoostas pārvietošana

Pārvietojot Autoostu uz skvēru pie Gaļas paviljona, tiktu atbrīvota augstvērtīga teritorija publiskai funkcijai, uzlabojot piekļuvi kanālam un Daugavas ūdensmalai. Tas veicinātu arī vēsturiskās zaļās joslas ap Vecpilsētu atjaunošanu.

Rail Baltica tilta pagaidu izmantošana

Esošā izbūvētā Rail Baltica tilta daļa tika piedāvāta īslaicīgai publiskai rekreatīvai funkcijai – basketbola laukuma izveidei un jauna skatu punkta ierīkošanai.

13. janvāra ielas pārveide

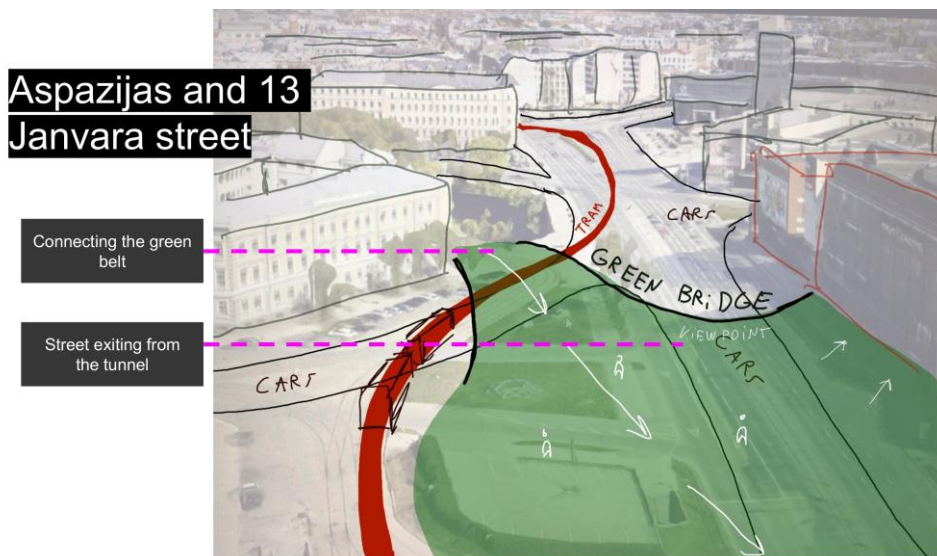
Tika ierosināts atbīdīt tramvaja sliedes no Vecrīgas ēku fasāžu frontes, lai ļautu efektīvi izmantot ēku pirmos stāvus publiskām terasēm un restorāniem. Ievērojams risinājums paredzēja arī 13. janvāra ielu novirzīt zem zemes, virszemē izveidojot vietu pārvietotajam atklātajam tirgum. Pazemes zona kalpotu autotransporta cirkulācijai, stāvvietām un tirgus apkalpošanai.

“Forum Cinemas” nojaukšana

Tika izteikta nepieciešamība nojaukt uz pilsētas zaļās joslas esošo būvi “Forum Cinemas”, tādējādi pilnībā atjaunojot vēsturisko zaļo joslu. Atbrīvotā vieta tiktu papildināta

ar zaļo pārejas tiltu, kas ļautu kājāmgājējiem no Kronvalda parka nokļūt Rīgas Centrāltirgus teritorijā.

2.2.3. Ieteikumi gaļas paviljona funkciju maiņai un tam blakus esošajai ārtelpai

Tika izteikts priekšlikums mainīt Gaļas paviljona funkciju, veidojot tajā publisku iekštelpu – vietu, kas saistīta ar latviešu kultūras izzināšanu. Telpas varētu tikt pielāgotas bāriem un restorāniem, kas daļēji pildītu arī muzeja funkciju – ļaujot apmeklētājiem vienlaikus baudīt ēdienu un dzērienus, kā arī uzzināt ko jaunu par latviešu kultūru. Šāda pieeja ir veiksmīgi realizēta citviet Eiropā, piemēram, Dublinā, Īrijā, kur kultūras un gastronomijas sinerģija veido pievilcīgu pilsētvides pieredzi.

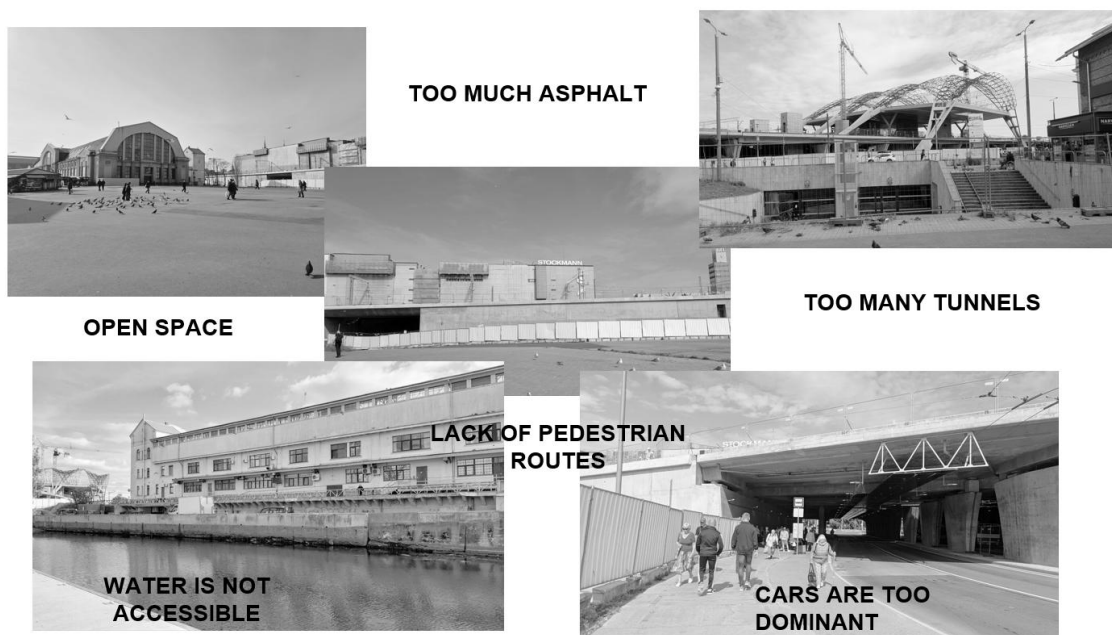
Nemot vērā paviljona lielo platību, tika apsvērta iespēja daļēji integrēt pārceltās autoostas funkciju, tādējādi apvienojot mobilitātes infrastruktūru ar publisko iekštelpu. Īpaša uzmanība tika pievērsta fasādei pret kanālmalu, kur tika ierosināts izvietot restorānus ar skatu uz ūdensmalu, veicinot teritorijas aktivizēšanu un piesaistot gājējus no dažādām pilsētas daļām. Papildus tika diskutēts par blakus esošās ārtelpas labiekārtojumu, lai nodrošinātu kvalitatīvu publisko vidi, kas būtu piemērota gan ikdienas lietošanai, gan tūristu plūsmai. Priekšlikumi ietvēra zaļo zonu atjaunošanu, gājēju celiņu izveidi, atpūtas vietas, kā arī vizuālu sasaisti ar kanālmalu un Rīgas Centrāltirgu.

2.3. RĪGAS CENTRĀLĀS DZELZCEĻA STACIJAS UN RĪGAS CENTRĀLTIRGUS SINERĢIJA

Grupas dalībnieki – Paulina Szewczyk (Gdiņa, Polija), Paula Keskikastari (Turku, Somija), Håkan Magnusson (Sundsvalla, Zviedrija), Kaido Koppel (Pērnava, Igaunija), Michael Rink (Hamburga, Vācija), Kristiāns Romanovskis (Rīga, Latvija).

2.3.1. Galvenie risināmie jautājumi

1. **Pārāk daudz asfalta** - teritorijā ir pārāk daudz cietu segumu, kas samazina zaļo zonu un padara vidi nepatīkamu;
2. **Tunēļu pārsātinājums** - tunēļu skaits ir nesamērīgi liels, kas rada fragmentētu telpu un samazina pieejamību;
3. **Nedefinētas publiskās telpas** - īpaši laukums pie Gaļas paviljona ir neskaidrs un nefunkcionāls;
4. **Ūdens nepieejamība** - lai gan teritorijā ir ūdens, tam nav piekļuves;
5. **Nepietiekama gājēju infrastruktūra** - trūkst drošu un draudzīgāku gājēju ceļu;
6. **Autotransporta dominance** - automašīnas ir pārāk dominējošas, un to braukšanas ātrums ir pārāk liels.

2.3.2. Vīzija un priekšlikumi

Izveidot dzīvīgu, zaļu un cilvēkiem draudzīgu pilsētvidi, kas savieno Rīgas Centrālo dzelzceļa staciju, Rīgas starptautisko autoostu, Gaļas paviljona apkārtni un ūdens teritorijas, vienlaikus samazinot autotransporta dominanci un uzlabojot publiskās telpas kvalitāti. Lai to īstenotu nepieciešas sekojošās pārmaiņas.

Savienojums ar ūdeni

- Teritorijā pie Gaļas paviljona, skatā no rietumiem, paredzēts izveidot gājēju savienojumu ar ūdens malu.
- Projektēts gājēju celiņš kreisajā pusē, kas savieno dzelzceļa staciju ar autoostu.
- Ūdens piekļuve padarīta pieejama, integrējot zaļās zonas un atpūtas vietas gar krastu.
- Restorāna izveide uz bijušā Zemgales tilta balsta.
- Gaļas paviljona ārtelpas potenciāla izmantošana. Ņemot vērā vēsturisko faktu, ka vilciens kādreiz brauca pa paviljona trešo stāvu, piedāvāta ideja par 100 metrus garu

baseinu — iespējams, garāko Rīgā vai Baltijā. Baseins integrēts ar sporta aktivitātēm, padarot paviljonu par multifunkcionālu sabiedrisko centru.

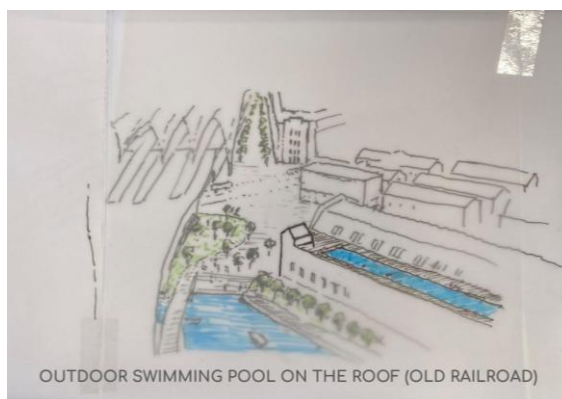
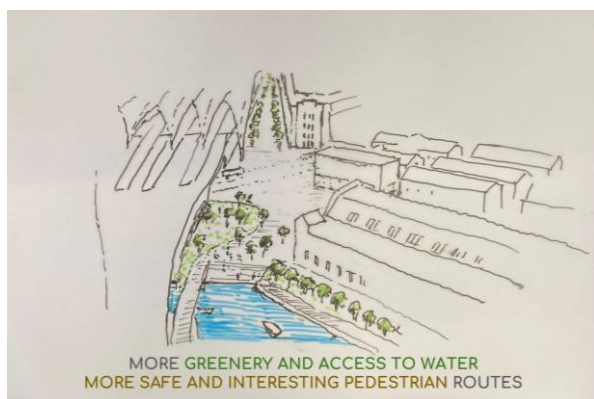

Zaļās zonas un publiskā telpa

- Teritorijā integrēti jauni apstādījumi, koki un zaļās virsmas, kas samazina asfaltējuma īpatsvaru.
- Dienvidu pusē pie dzelzceļa sienas izveidota atpūtas zona ar sēdvietām un pakāpieniem, kas izmanto saules gaismu un veicina publiskās telpas izmantošanu.

Gājējiem draudzīga infrastruktūra

- Izveidoti savienojoši gājēju ceļi, īpaši zem dzelzceļa tuneļiem, kas nodrošina drošu un loģisku pārvietošanos starp galvenajiem punktiem.
- Gājēju kustība prioritizēta visā teritorijā, samazinot automašīnu ietekmi.

Autotransporta plūsmas nomierināšana

- Ievērojami samazināts automašīnu braukšanas ātrums, uzlabojot drošību un komfortu gājējiem.
- Pārplānoti ielu profili, lai veicinātu mierīgāku satiksmi un mazinātu trokšņu piesārņojumu.

Kopsavilkums: Vīzijas pamatprincipi

- Vairāk zaļumu - apstādījumi, koki, zaļās zonas visā teritorijā.

- Prioritāte gājējiem - savienojumi, drošība, komforts.
- Piekļuve ūdenim - fiziska un vizuāla pieejamība.
- Dzīvīga publiskā telpa - atpūtas zonas, sporta iespējas, kultūras potenciāls.

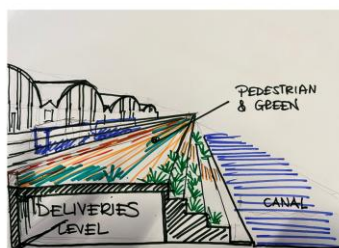
Detalizētāki risinājumi

Piekļuve ūdens malai no Rīgas Centrāltirgus un Autoostas puses

- Ņemot vērā Rīgas Centrāltirgus zemo piegādes zonu pie kanāla, piedāvāts šo zonu daļēji pārklāt, izveidojot virs tās gājēju ceļu un zaļo zonu.
- Projektā paredzētas kāpnes, kas nodrošina tiešu piekļuvi ūdenim, padarot šo vietu funkcionālu un pievilcīgu sabiedrībai.
- Ūdens piekļuve tiek uzlabota, saglabājot saulaino raksturu un radot publisku atpūtas vietu.

COVERING THE DELIVERIES LEVEL WITH PEDESTRIAN & GREEN SPACE

ENHANCING THE ACCESS TO THE WATER

Piekļuve ūdens malai no Centrāltirgus puses

Piekļuve ūdens malai no Autoostas puses

13. janvāra ielas un tās apkārtnes pārveide

Zaļās infrastruktūras attīstība:

- Teritorijā paredzēts plaši stādīt kokus, veidojot zaļās zonas, kas kalpo gan kā rekreācijas telpas, gan kā dabiskas robežas starp funkcionālajām zonām;
- Centrālās dzelzceļa stacijas laukumā, kas atrodas stacijas priekšā, kur zem zemes nav infrastruktūras, iespējams izveidot apstādījumus un nelielu parku.

Mobilitātes reorganizācija

- Esošie krustojumi (Aspazijas bulvāra - 13. janvāra ielas un Emīlijas Benjamiņas ielas - 13. janvāra ielas) tiktu pārveidoti daudz draudzīgāk gājējiem radot gājēju pārejas, kas samazinātu intensīvo satiksmes plūsmu un radītu vairāk vietas gājējiem un zaļajām zonām;
- Gājēju kustība tiktu pacelta uz zemes līmenī, novēršot nepieciešamību izmantot pazemes tuneļus;
- Tiks veicināta sabiedriskā transporta pieejamība, samazinot automašīnu dominanci.

Scenārijs Nr. 1: 13. janvāra ielas vīzija

*Scenārijs Nr. 2: 13. janvāra ielas vīzija
(Pārvietotā Autoosta)*

Autobusu stacijas pārvietošana

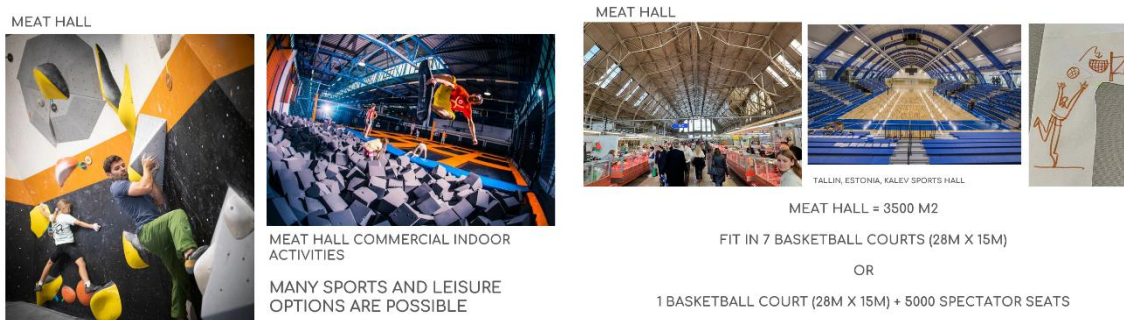
- Tiek apsvērta iespēja (kā viens no scenārijiem) pārvietot Autoostu uz teritoriju (13. janvāra ielas pusē), kur šobrīd ir daudz lielas brīvās platības, kas šobrīd tiek izmantotas autostāvvietu vajadzībām.
- Tas ļautu atbrīvot pašreizējo Autoostas vietu zaļās zonas izveidei un uzlabotu savienojumu ar vilcienu staciju, radot integrētu transporta mezglu.

2.3.3. Ieteikumi gaļas paviljona funkciju maiņai un tam blakus esošajai ārtelpai

Gaļas paviljona pārveide par aktīvās atpūtas centru

Gaļas paviljons, kas atrodas stratēģiski izdevīgā vietā pilsētas centrā, piedāvā unikālu iespēju attīstīt multifunkcionālu sabiedrisko telpu, kas veltīta sportam, aktīvai atpūtai un kopienas iesaistei. Ņemot vērā ēkas plašo telpu un akustiskās īpašības, tā ir īpaši piemērota aktivitātēm, kurās pieļaujams paaugstināts trokšņa līmenis. Piedāvātās funkcijas un aktivitātes:

- Klinšu kāpšanas siena – paredzēta gan profesionāliem sportistiem, gan amatieriem. Veicina iedzīvotāju fizisko sagatavotību un piesaista tūristus. Iespējama sadarbība ar sporta klubiem un skolu programmām;
- Daudzfunkcionāla sporta zona, kas piemērota dažādiem sporta veidiem – florbolam, volejbolam, badmintonam u.c.;
- Elastīga telpas pielāgošana dažādu pasākumu vajadzībām;
- Lāzertags – interaktīva spēle, kas piesaista jauniešus un ģimenes. Veicina sociālo mijiedarbību un aktīvu brīvā laika pavadīšanu.

- Basketbola laukumi, jo telpā iespējams izvietot līdz 7 pilna izmēra basketbola laukumiem. Šāda izmantošana atbalstītu Latvijas basketbola attīstību un popularitāti, jo būtu piemērota vieta treniņiem, turnīriem un nometnēm. Vai arī ir iespēja izvietot vienu laukumu un līdz 5000 skatītāju sēdvietām. Tādā gadījumā telpa būtu piemērota sacensībām, koncertiem un publiskiem pasākumiem.

Jaunas ēkas izbūve pie Gaļas paviljona

Šī attīstības vīzija piedāvā risinājumu teritorijas aktivizēšanai pie Gaļas paviljona, izmantojot iespēju izbūvēt jaunu ēku (vietā, kur RVC un AZ plānā paredzēta iztrūkstošā spīķera ēkas apjoma atjaunošana), kas harmoniski iekļautos vēsturiskajā pilsētas audumā. Priekšlikums paredz ēkas funkcionalitāti kā sabiedrisku telpu - restorānu, kafejnīcu vai citu publisku vietu, kas kalpotu kā pilsētas dzīves katalizators. Ēka tiktu projektēta tā, lai iekļautos vēsturiskajā pilsētbūvniecības kontekstā, respektējot apkārtējo apbūvi un kultūrvēsturisko mantojumu. Logu skats no ēkas sniedz plašu panorāmu uz Gaļas paviljonu, radot vizuālu un funkcionālu saikni starp abām struktūrām. Funkcionālais piedāvājums ir restorāns, kafejnīca vai sabiedriskā telpa, kas piesaista apmeklētājus un veicina vietas dzīvīgumu.

VIEW FROM A NEW BUILDING TO THE PLAZA
AND STOCKMANN WITH GREEN FACADE

Ēka kalpotu kā ieejas punkts uz Gaļas paviljona teritoriju, radot plūsmu un interesi par apkārtējo vidi. Jaunbūves finanšu modelis būtu zemes nodošana investoram, kas uzņemtos ēkas būvniecību un ekspluatāciju. No zemes pārdošanas iegūtie līdzekļi daļēji tiktu novirzīti Gaļas paviljona atjaunošanai, veidojot savstarpēji izdevīgu sadarbības modeli. Projekts veicina sabiedriskās infrastruktūras attīstību bez tiešas pašvaldības budžeta slodzes. Tiek radīta jauna ekonomiskā aktivitāte, kas ilgtermiņā var nest ieguvumus gan pilsētai, gan vietējiem uzņēmējiem. Šādas teritorijas attīstības ieguvumi būtu dzīvīgums un pievilcība, jo sabiedriskā ēka aktivizē teritoriju un piesaista apmeklētājus. Tā veicinātu kultūras un gastronomijas attīstību – vieta kļūtu par platformu vietējiem uzņēmējiem un radošām iniciatīvām.

Laukuma integrācija starp Gaļas paviljonu un Centrālo dzelzceļa staciju

Priekšlikums paredz teritorijas attīstību starp Centrālo dzelzceļa staciju un paviljonu, uzsverot laukuma potenciālu kā aktīvu, pieejamu un estētiski pievilcīgu pilsētas telpu. Mērķis ir radīt integrētu, cilvēkiem draudzīgu vidi, kas veicina gājēju kustību, sabiedriskā transporta pieejamību un vizuālo kvalitāti.

Gājēju pieejamībai un mobilitātei zemes līmeņa savienojums starp Centrālo staciju un laukumu tiek uzskatīts par prioritāru risinājumu, lai veicinātu dabisku gājēju plūsmu. Esošais tunelis saglabājams kā velosipēdu novietne un pagaidu patvērums kara draudu apstākļos. Savukārt dzelzceļa tilta tunelis ir aktīva pilsētas daļa, kur atrodas vairākas autobusu pieturas, tādēļ tā uzlabošana ir īpaši būtiska. Tunelis šobrīd ir tumšs un neestētisks, taču tam ir potenciāls kļūt par drošu, pievilcīgu un funkcionālu telpu. Iedvesmojoties no Baltijas jūras pilsētu piemēriem tiek piedāvāts:

- izmantot gaišus materiālus;
- uzlabot apgaismojumu;
- veidot plūstošas formas, kas veicina vizuālu komfortu un drošības sajūtu.

TUNNEL ARCHITECTURE

TARTU, ESTONIA, RAILWAY TUNNEL

Light

Materials

Shapes

UMEÅ, SWEDEN, LEVI RAILWAY TUNNEL

Dzelzceļa pārvada tunelis tiek uzskatīts par pirmo soli teritorijas integrācijā ar Vecrīgu, jo tas ir vienīgais funkcionālais savienojums šajā virzienā. Uzlabojot tuneli, tiek veicināta plūstoša pāreja starp vēsturisko centru un mūsdienīgo pilsētas daļu. Tādējādi dzelzceļa viadukts var kalpot kā svarīgs pilsētas telpas elements.

Zaļā infrastruktūra un estētika

STOCKMAN NEEDS SOME GREEN FACADES, ROOF

Halifax Bus Station, Canada

Podlaska Opera and Orchestra, Białystok Poland

Gaļas paviljona laukuma esošā betona siena šobrīd ir vizuāli nepievilcīga, īpaši Stockmann ēkas dienvidu fasāde un dzelzceļa infrastruktūras siena. Tādēļ tiek piedāvāts priekšlikums, kas paredz:

- zaļās fasādes izveidi uz Stockmann ēkas un dzelzceļa infrastruktūras sienas;
- zaļos jumtus kā papildinājumu ainaviskajai kvalitātei;
- pilsētas dārzu elementi, kas uzlabo mikroklimatu un vizuālo pieredzi.

Teritorijas struktūra jau šobrīd piedāvā spēcīgu pamatu attīstībai, un ar nelielām izmaiņām – vairāk zaļumu, gājēju prioritāti un ērtu piekļuvi dzelzceļam – tā var kļūt par dzīvu, pievilcīgu un ilgtspējīgu vietu. Šis priekšlikums aicina uz sadarbību starp pašvaldību, sabiedrību un investoriem, lai kopīgi realizētu teritorijas potenciālu un atgriezt cilvēkus atpakaļ kā tas bijis agrāk.

2.4. LASTĀDIJAS APKAIMES UN RĪGAS CENTRĀLTIRGUS SINERĢIJA

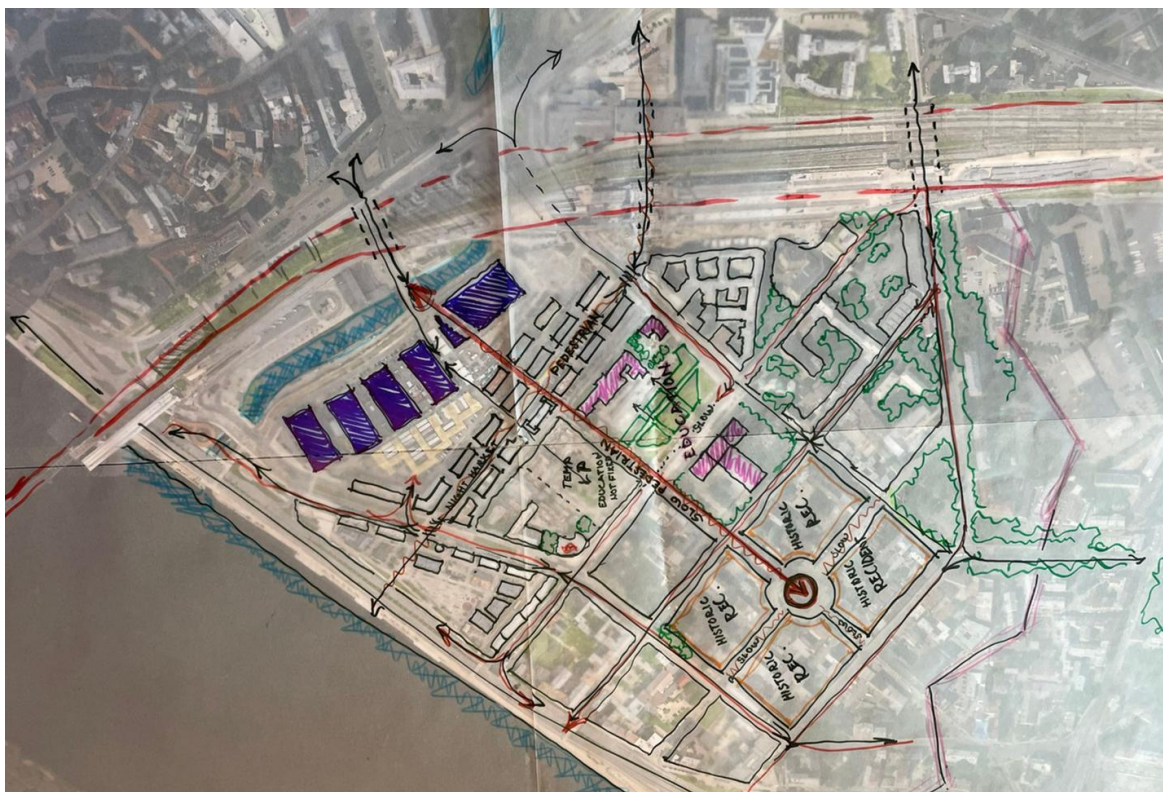

Grupas dalībnieki: Guido Sempell (Hamburga, Vācija), Uģis Kaugurs (Liepāja, Latvija),
Dominicus Björkstam (Mariehamna, Somija), Marzena Laskowska (Gdiņa, Polija),
Eduards Zariņš (Rīga, Latvija)

2.4.1. Galvenie risināmie jautājumi

- Savienojamības trūkums starp Rīgas Centrāltirgu, Vecrīgu, Lastādiju un citām blakus teritorijām;
- Urbānās barjeras, kas apgrūtina gājēju pārvietošanos;
- Gājēju ielu un zonu attīstība;
- Nakts tirgus saglabāšana kā būtiska Rīgas Centrāltirgus identitātes daļa;
- Gaļas paviljona nākotnes attīstības koncepts;
- Mācību / izglītības centra izveide (Rīgas Celtniecības koledžas, Rīgas Šmēlinga vidusskolas un Latvijas Zinātņu akadēmijas sinerģija);
- Rīgas Jēzus evaņģēliski luteriskās baznīcas kā vietzīmes lomas stiprināšana.

2.4.2. Vīzija un priekšlikumi

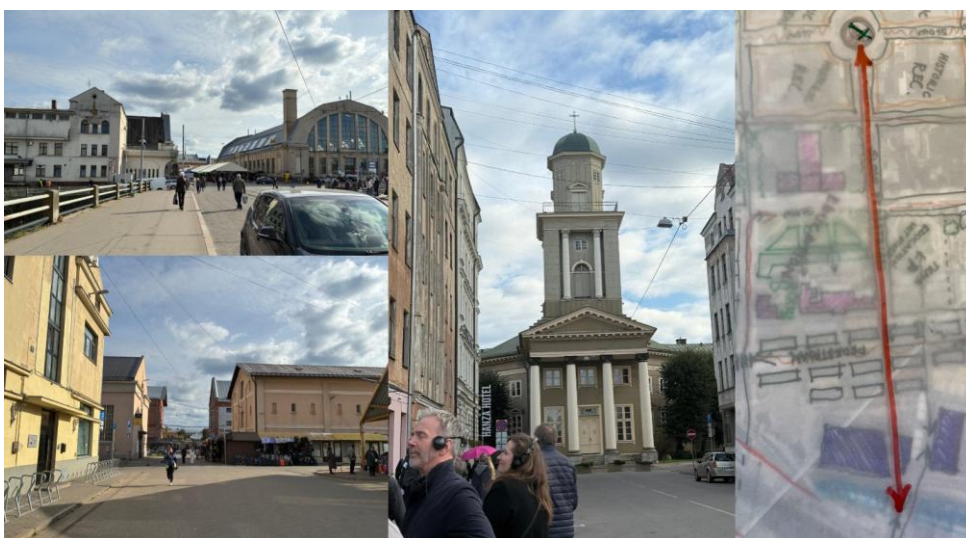

Rīgas Centrāltirgus atrodas stratēģiski izdevīgā vietā, bet šobrīd to no pārējās pilsētas šķir vairākas barjeras — tuneļi, žogi, vaļņi un satiksmes mezgli. Īpaši aktuāla ir pazemes pāreju problēma, jo tās ir vizuāli un emocionāli nepatīkamas, tāpēc cilvēki izvairās tās lietot. Risinājums būtu šo tuneļu “atvēršana” — padarot tos gaišākus, zaļākus un drošākus. Tieši tāda pati barjeru sajūta pastāv starp Lastādiju un pilsētas centru. Lai gan teritorijas atrodas blakus, mentālā distance ir liela. Savienojumu stiprināšana būtu būtisks solis kopējai attīstībai.

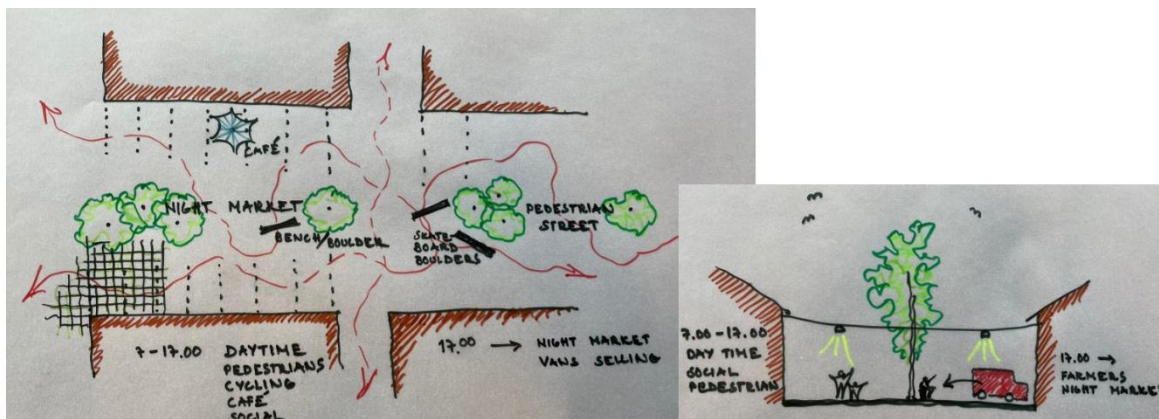
Gājēju zonas un “zaļā ass”

Darba grupa izvirzīja ideju par jaunas gājēju ass izveidi no Gaļas paviljona līdz Rīgas Jēzus evaņģēliski luteriskajai baznīcai, izmantojot Prāgas ielu kā galveno savienozošo maršrutu. Šī iela būtu veidojama kā zaļa, pieejama un multifunkcionāla telpa ar labiekārtotu infrastruktūru un regulāru aktivitāšu klātbūtni. Tā kļūtu par dabisku savienojumu starp Centrāltirgu un Lastādiju.

Nakts tirgus saglabāšana un attīstība

Nakts tirgus tika atzīts par vienu no svarīgākajiem Rīgas Centrāltirgus identitātes elementiem. Ņemot vērā, ka Spīķeru ielu nākotnē plānots pārvērst par gājēju ielu, darba grupa piedāvā to veidot kā divējāda lietojuma telpu: dienā — mierīga gājēju promenāde ar zaļumiem un atpūtas zonām, vakarā — dinamiska tirdzniecības vieta vietējiem uzņēmējiem.

Šāds modelis nodrošinātu stabilu cilvēku plūsmu un ekonomisko aktivitāti dažādos diennakts laikos.

Akadēmiskais kvartāls

Viena no drosmīgākajām idejām bija izveidot kopīgu akadēmisko kvartālu, apvienojot Rīgas Celtniecības koledžu, Latvijas Zinātņu akadēmiju un Rīgas Šmēlinga vidusskolu. Lai tas būtu iespējams:

- jādemontē betona sēta Celtniecības koledžas dienvidu pusē, atverot iekšpagalmu skvēra virzienā;
- jāatver un jālabiekārto teritorija ap Zinātņu akadēmiju, kas šobrīd ir slēgta un izmantota kā autostāvvietā;
- jāatdzīvina Zinātņu akadēmijas ēka, ieviešot tajā mācību un pētnieciskās funkcijas;
- jānomierina satiksme Vilhelma Purviša ielā, radot drošāku vidi studentiem un gājējiem.

Rezultāts būtu dzīvs izglītības centrs, kas dotu impulsu visai Lastādijas apkārtni.

Rīgas Jēzus evaņģēliski luteriskā baznīca kā orientieris

Baznīca tika identificēta kā potenciāli viens no spēcīgākajiem teritorijas identitātes balstiem. Šobrīd tā ir nedaudz paslēpta un nepietiekami uztverama pilsētas ainavā. Būtu nepieciešams:

- uzlabot piekļuvi un vizuālo redzamību;
- labiekārtot pieguļošo teritoriju;
- integrēt baznīcu gājēju maršrutos un publiskajos pasākumos.

2.4.3. Ieteikumi gaļas paviljona funkciju maiņai un tam blakus esošajai ārtelpai

Gaļas paviljons ir viens no arhitektoniski un vēsturiski nozīmīgākajiem objektiem Rīgas pilsētvidē. Tā plašais mērogs, industriālā estētika un vēsturiskās konstrukcijas padara to ne tikai par vietas identitātes simbolu, bet arī par potenciāli daudzfunkcionālu publisko telpu. Lai paviljons spētu funkcionēt gan ekonomiski, gan sociāli, darba grupa izstrādāja priekšlikumu to attīstīt slāņveidīgi un daudzfunkcionāli, nodrošinot iespēju telpas izmantot dažādiem mērķiem atkarībā no sezonas, dienas laika vai konkrētām vajadzībām.

Daudzslāņu iekārtojums

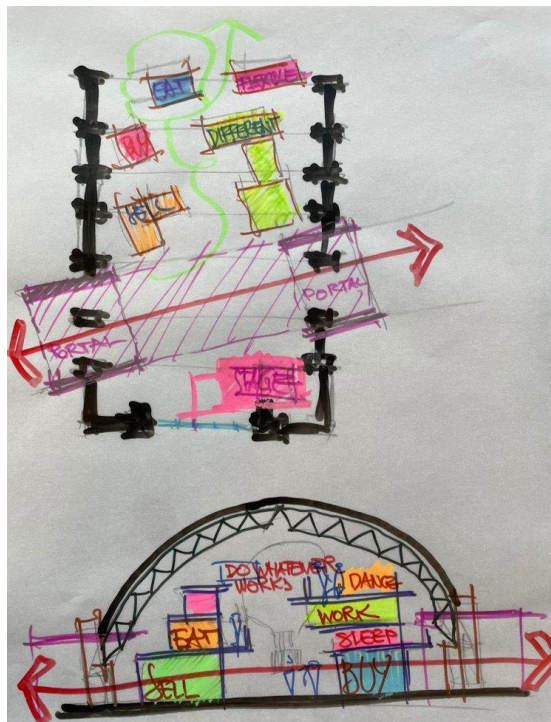
Paviljona iekšējā telpa tiek konceptualizēta trijos galvenajos līmeņos:

1. Pirmais, zemākais līmenis var kalpot tradicionālai tirdzniecības funkcijai. Šeit tiktu izvietoti vietējie ražotāji, pārtikas tirgotāji un citi mazie uzņēmumi, radot dinamisku vidi, kas piesaista ikdienas apmeklētājus. Šī līmeņa mērķis ir saglabāt tirgus tradicionālo funkciju un vienlaikus palielināt tā komerciālo potenciālu, nodrošinot stabilu cilvēku plūsmu;
2. Otrais līmenis būtu paredzēts ēdināšanas pakalpojumiem, kafējnīcām un maziem restorāniem. Šāda stratēģija radītu pievilcīgu vidi, kur apmeklētāji varētu ilgāk uzturēties, baudīt vietējos produktus un mijiedarboties ar publisko telpu. Kafējnīcu un ēdināšanas funkciju integrācija arī veicina sociālo mijiedarbību un teritorijas dzīvību.
3. Trešais līmenis varētu būt domāts darba telpām, kopstrādes vietām, radošajām darbnīcām vai pat kultūras pasākumiem. Šī stratēģija ļauj paviljonam kļūt par pilnvērtīgu sociālo centru, kur mijas biznesa, kultūras un izglītības funkcijas, tādējādi padarot to par pievilcīgu vietu gan vietējiem iedzīvotājiem, gan tūristiem.

Šāda slāņveida izmantošana nodrošina elastīgumu — telpas var tikt pielāgotas konkrētām vajadzībām un sezonai, vienlaikus saglabājot paviljona identitāti un arhitektonisko integritāti.

Paviljona “šķelšana” un savienojamības uzlabošana

Otrs būtisks priekšlikums attiecas uz paviljona fizisko atvēršanu un šķelšanu ziemeļu–dienvidu virzienā. Šāda koncepcija ļautu “ievest” daļu no Prāgas ielas iekšpaviljonā, radot tiešu gājēju plūsmu caur ēku. Šāda pieeja ne tikai uzlabo teritorijas savienojamību starp Lastādiju, Rīgas Centrāltirgu un pārējo pilsētu, bet arī rada jaunu vizuālo un funkcionālo pieredzi apmeklētājiem, padarot paviljonu par interaktīvu un daudzpusīgu telpu. Tas var kalpot gan kā publiska promenāde, gan kā dinamiska izstāžu vai tirgus zona.

Apkārtējās ārtelpas attīstība

Ne mazāk svarīga ir arī paviljona pieguļošā laukuma un skvēra attīstība. Šobrīd šī teritorija ir neizmantota, tukša un nepievilcīga. Darba grupas priekšlikums ietver šādus risinājumus:

- Zaļās zonas un apstādījumu izveide, tā laukumu padarot par vizuāli pievilcīgu, zaļu telpu, kas vienlaikus darbojas kā sabiedriska atpūtas zona;
- Daudzfunkcionalitāte: teritorija var pielāgoties dažādām aktivitātēm, piemēram, vasarā — pop-up tirdziņi, kultūras un radoši pasākumi, ziemā — slidotava, apgaismojuma instalācijas vai tematiskas aktivitātes.
- Publiskās telpas pieejamība, veidojot teritoriju tā, lai ikviens cilvēks varētu tajā uzturēties, radot drošu un draudzīgu vidi;
- Integrācija ar paviljona funkcijām. Laukums kalpo kā loģisks pagarinājums paviljona aktivitātēm, nodrošinot vieglu piekļuvi tirdzniecības zonām, kafējnīcām un kultūras pasākumiem.

Šī integrētā pieeja nodrošina, ka Gaļas paviljons un tā apkārtnē ne tikai saglabā savu vēsturisko un arhitektonisko vērtību, bet arī kļūst par dzīvu, daudzfunkcionālu pilsētas centru, kur mijas komerciālas, kultūras un sabiedriskas funkcijas, veicinot gan ekonomisko aktivitāti, gan teritorijas identitāti.

2.5. SPĪĶERU UN DAUGAVAS KRASTMALAS SINERĢIJAS AR RĪGAS CENTRĀLTIRGU

Grupas dalībnieki: Anna-Leena Jokitalo (Turku, Somija), Dani Giorewa-Brach (Gdaņska, Polija), Kadri Karjus (Pērnavā, Igaunija), Paulina Bone (Gdaņska, Polija), Henrik Pedersen (Ārhūsa, Dānija), Lukas Lyttkens (Mariehamna, Somija), Una Grunte (Rīga)

2.5.1. Galvenie risināmie jautājumi

- Starp Spīķeriem un ūdensmalu ir fiziska barjera, ko veido lielas intensitātes autosatiksmes plūsma;
- Nepietiekošas aktivitātes uz ūdens, lai gan tiek nodrošinātas pietātnes vietas.

2.5.2. Vīzija un priekšlikumi

Semināra ietvaros galvenās risinātās problēmvietas. Grupas uzņemts attēls.

Spīķeru apkārtnē un ūdensmalai tika izvirzīti divi galvenie problēmjautājumi, tomēr darba grupa vērtējot kopējo apkārtnes problemātiku un iespējamo Rīgas Centrāltirgus attīstību, izvirzīja 5 risināmos jautājumus, kas ietekmē arī ūdensmalas izmantošanu.

Mājokļi

Pilsētas apkārtnē atbilstoša mēroga dzīvojamo ēku komplekss ar pazemes autostāvvietām, bērnu dārzu, parku un rotaļu laukumu. Grupas veidotas vizualizācijas.

Tika secināts, ka apkārtnē nav liels iedzīvotāju skaits, kas ietekmē arī tās aktivitāti visas diennakts griezumā. Kā risinājums tam tiek piedāvāts kādreizējās rūpniecības preču teritorijā izbūvēt kvartāla mērogam piemērotus mājokļus, paredzot publiski pieejamu parka teritoriju un rotaļu laukumu bērniem. Izpētot izglītības iestāžu klāstu, tika secināts, ka

apkārtne nav pieejama pirmsskolas izglītības iestāde, tādēļ to tiek piedāvāts izvietot ēku pirmā stāva līmeni un nodrošināt piekļuvi kvartālā esošajam parkam. Lai risinātu iedzīvotāju un Rīgas Centrāltirgus apmeklētāju vajadzību pēc autostāvvietām, tiek paredzēts izbūvēt divu līmeņu pazemes autostāvvietas zem ēkām. Apkārtne ieviešot dzīvojamo funkciju, tā kļūs aktīvāka visas diennakts griezumā, kā arī tiks nodrošināti ērtāk sasniedzami mājokļi no darba vietām.

Balliņu tirgus

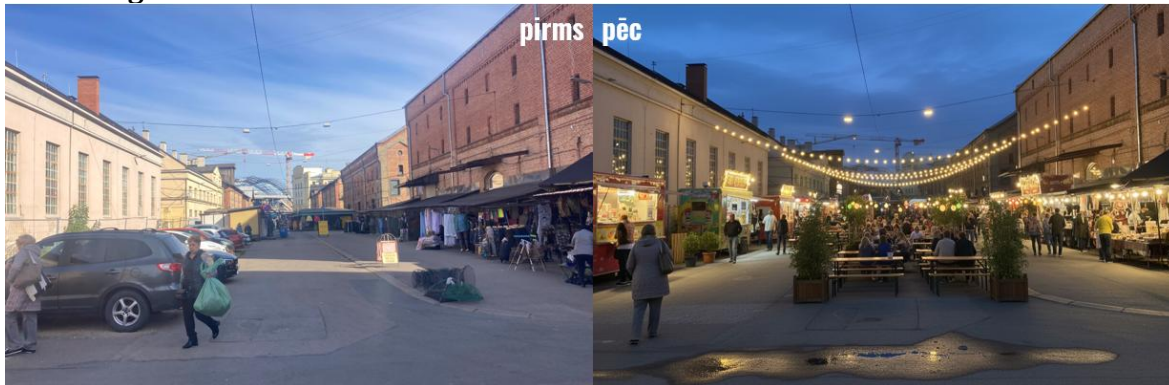
Laukumu pie paviljoniem paredzēts veidot ar apstādījumiem un izveidot nelielas ūdens tilpnes, kuras ziemā laikā izmantot kā slidotavas. Grupas veidota vizualizācija.

Produktu tirdzniecība tirgus ārtelpā tiek saglabāta, taču ierosināta lielāko būvju nojaukšana, stādījumu ierīkošana un ūdens tilpņu veidošana esošo būvju vietā. Piedāvāts esošo noliktavu pirmo stāvu līmenī veidot kafejnīcas un cita veida tirdzniecības objektus, pie kuriem izbūvē āra kafejnīcas un terases. Tās savu augstāko aktivitātes līmeni sasniedz vakara un nakts stundās, kad laukums ir atbrīvots no tirgotājiem un tajā var rīkot dejas un citus pasākumus. Laukums ir papildināts ar atmosfēras apgaismojumu un ir viegli transformējams. Kā papildus aktivitāte ziemā ir slidotava virs izbūvētajām ūdens tilpnēm.

Dienas laikā teritorijā notiek atklātā tirdzniecība, taču vakarā un naktī laukums tiek paredzēts pasākumiem un tuvējo kafejnīcu apmeklētāju dejām. Grupas veidotas vizualizācijas.

Nakts tirgus

Nakts tirgus iegūst papildus dzīvīgumu ar iekļautām papildus aktivitātēm noliktavu ēku pirmajos stāvos kā kafejnīcas, jogas un deju studiju vietas pirmajos stāvos u.c. aktivitātēm. Grupas veidota vizualizācija.

Arī Nakts tirgus saglabā savu unikālo īpašību un tirdzniecība tiek saglabāta. Taču tas notiek organizētāk, izveidojot ar stādījumiem norobežotas nišas autotransporta novietošanai, no kura noris tirdzniecība. Daļā teritorijas tiek ierīkoti tirdzniecībai paredzēti galdi, pie kuriem paredzēts piebraukt tikai, lai uzkrāmētu un nokrāmētu preces. Spīķeros esošās noliktas daudzveido ar funkcijām kā kafejnīcas, krogi, deju skola, vieta jogas nodarbībām, pat viesnīcas. Tādēļ arī ārtelpā izvieto stādījumus un terases ar āra mēbelēm, kas ir viegli transformējamas ērtākai un plašākai laukuma izmantošanai.

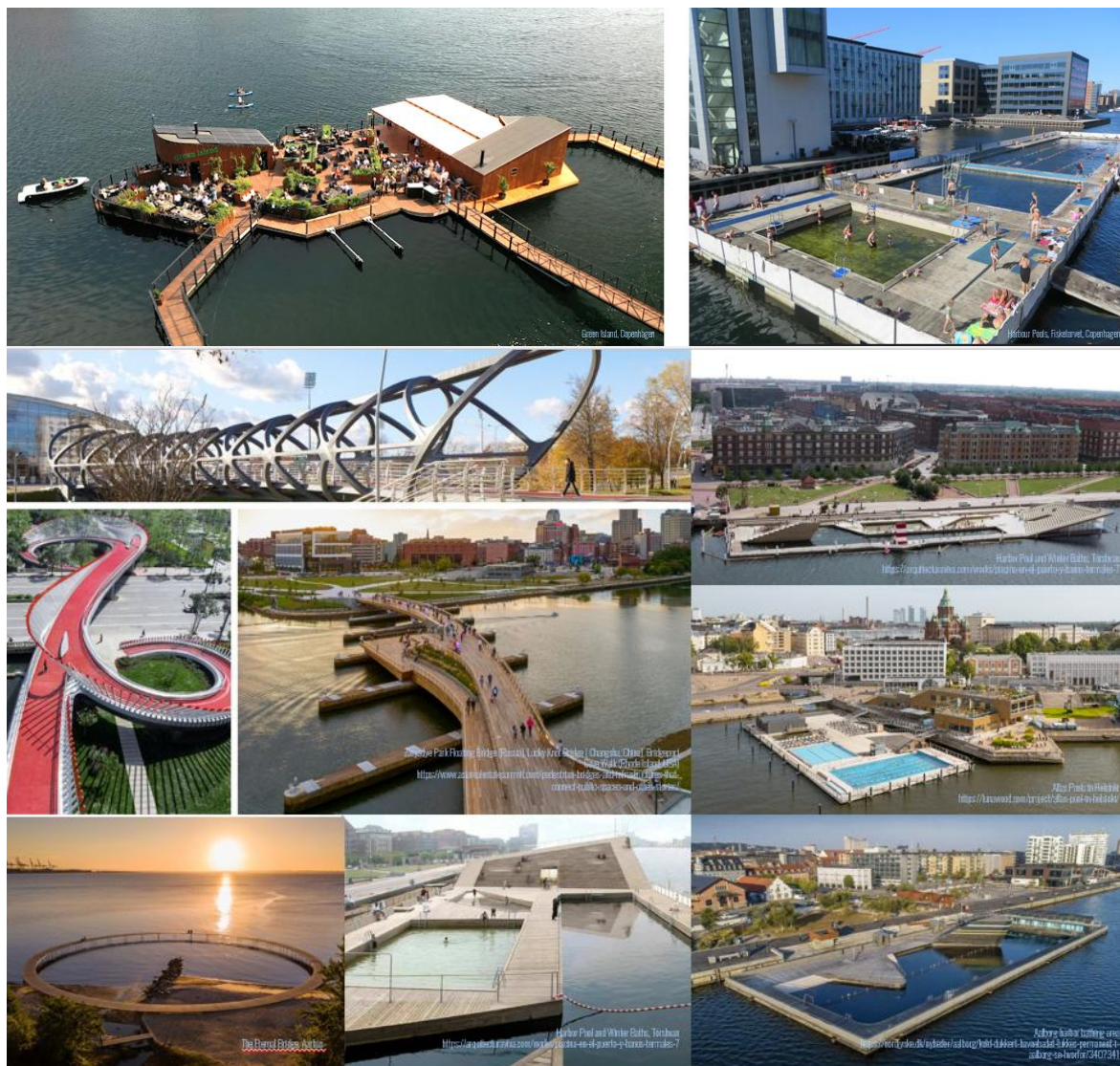
Daļā no nakts tirgus tiek paredzēti stendi produkcijas izlikšanai, pie kā autotransports piekļūst tikai produkcijas izlikšanai un noņemšanai. Grupas veidotas vizualizācijas.

Ūdensmala

Publiskā ārtelpa un apstādījumi, kas savieno Spīķerus ar ūdensmalu. Grupas veidotas vizualizācija.

Kā ilgtermiņa risinājums tiek piedāvāts daļu no Krasta ielas un Ģenerāļa Radziņa krastmalas brauktuves, kas pieguļ Spīķeru apkārtnes telpai, pazemināt un virs tās izveidot publisko ārtelpu ar apstādījumiem līdz Daugavas malai. Tā nodrošinot ērtu un drošu pārvietošanos gan gājējiem virszemes līmenī, gan autotransportam pazemes līmenī. Tas būtiski samazinās drošības riskus, trokšņa līmeni apkārtņē un nodrošinās nepārtrauktu autotransporta plūsmu dažāda veida autotransportam. Procesā tika apsvērti dažādi risinājumi kā palēnināt satiksmi, palielinot apstādījumu daudzumu un/vai ieviešot paaugstinātas pārejas, taču apspriestie risinājumi nedos vēlamo drošības līmeni gājējiem un ievērojami ietekmēs autotransporta plūsmas. Izveidojot iedzīvotājiem pieejamu parku līdz pat Daugavas krastmalai palielina apkārtnes iedzīvotājiem pieejamo publisko ārtelpu, mazina vietas karstumsalas efektu un risina vietas lietus ūdens plūdu risku. Papildinot parku ar ērtu terases veida noēju līdz ūdensmalai, kurai izvietoti dažāda lieluma peldobjekti kā sauna, baseins un pat uz ūdens virsmas esoša kafejnīca tiek iegūta dzīvīga un aktīva pilsētas telpa.

Iedvesmas attēli par peldošām būvēm akvatorijā - kafējnīcas ēka, baseini un saunas. (Avots: norādītie interneta resursi)

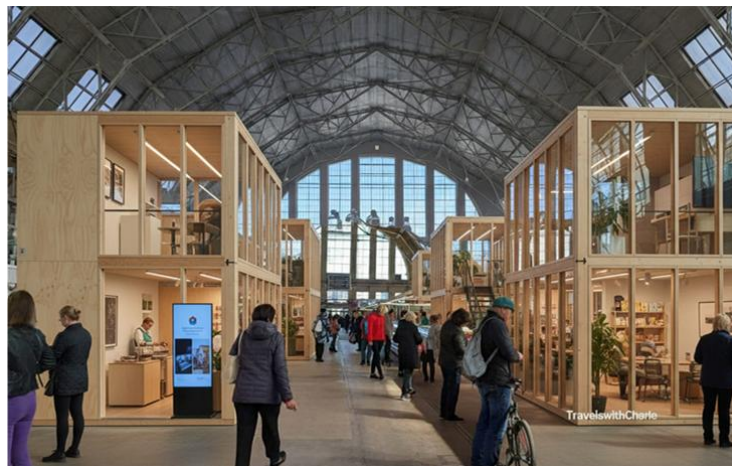
2.5.3. Ieteikumi gaļas paviljona funkciju maiņai un tam blakus esošajai ārtelpai

Gaļas paviljonu iespējams pārvērst par atvērtu telpu ar viegli transformējamiem, pārvietojamiem objektiem ērtākai tā izmantošanai. Tajā var rīkot augstas klases koncertus, festivālus, pasākumus, izstādes, amatnieku tirdziņus, izstādes un konferences. Tādā veidā pārvēršot telpu par dzīvīgu kultūras norises vietu.

Daudzfunkcionāla paviljona izmantošana. Grupas veidotas vizualizācijas.

Daļu ēkas var izmantot biroju un sanāksmju telpu izvietošanai koka karkasa akustiskajos kubos, kas nerada papildus slogu uz paviljona konstrukcijām, ar akustisko elementu izmantošanu tiek panākts līdzsvars starp publisku un privātu izmantošanu. Ieviešot biroju funkciju, tiek panākts plašāks izmantojuma klāsts un ekonomiskais guvums.

Biroji koka karkasa kubos. Grupas veidota vizualizācija.

Skats uz gaļas paviljonu no skvēra. Grupas veidota vizualizācija.

Skats uz jauno Rail Baltic dzelzceļa staciju no skvēra. Grupas veidota vizualizācija.

Skvērs starp Centrālo dzelzceļa staciju un paviljonu ir jāveido kā reprezentatīva un pievilcīga vieta teritorijas apmeklētājiem, visām sabiedrības un vecuma grupām. Tas jārada kā vieta, kur vilcienu pasažieriem pavadīt pilnvērtīgi laiku, gaidot vilcienu, un satikties pilsētas iedzīvotājiem iekļaujot publiskās ārtelpas kvalitātes – patīkamu un pietiekamu apgaismojumu, soliņus, mākslas instalācijas, apstādījumus, ilgtspējīgus lietotus ūdens novadīšanas risinājumus, vietu bērniem un jauniešiem, ūdens elementus kā dažāda veida strūklakas, veidojot daudzfunkcionālas, transformējamas zonas atvēlot vietu tirdziņiem un lielākām sanāksnām.

Iedvesmas attēli pilsētvides kvalitātei skvērā. Grupas veidota kolāža.

3. SECINĀJUMI

Visās darba grupās veiktie secinājumi par galvenajām esošajām problēmām ir ļoti līdzīgi, apliecinot to nepārprotamo redzamību pieredzējušam skatītājam “no malas” (pilsētplānotājiem no citām Baltijas jūras reģiona pilsētām). Galvenās risināmās problēmas ir iedalāmas sekojošās grupās.

Autotransporta dominance publiskajā ārtelpā, gājējiem - pazeme, patīltes

Autotransportam ir atvēlēta nozīmīga daļa publiskās ārtelpas (plaši ceļi, stāvvietas, izvērstas piegāžu zonas un autoosta), to braukšanas ātrums aktīvai pilsētvidei ir pārāk liels, tādejādi veidojas autotransporta pārsvars pār cilvēkiem tik centrālā pilsētas teritorijā. Tas rada nevienlīdzību starp mobilitātes veidiem un samazina vietas pievilcību. Gājēji tiek novirzīti nemājīgos tuneļos un nepietiekami izgaismotās, nedrošās patīltēs. Tuneļu skaits ir nesamērīgi liels, tas rada fragmentētu telpu un samazina pieejamību. Kopumā publiskā ārtelpa atstāj asfaltētu lauku iespaidu, tajā ir ļoti maz telpas atvēlētas apzaļumojumam.

Neizmantots teritorijas kultūrvēsturiskais un telpiskais potenciāls

Rīgas Centrāltirgus kā UNESCO kultūras mantojums, kas atrodas ļoti stratēģiski nozīmīgā vietā – blakus vēsturiskākajai pilsētas daļai, tūristu iecienītajai Vecrīgai, netālu no Centrālās dzelzceļa stacijas un pie pilsētas kanāla un Daugavas krastmalas, ir teritorija ar milzīgu potenciālu kļūt par visas pilsētas attīstības katalizatoru, bet tas nav izmantots. Rīgas Centrāltirgus apkārtnē teritorijai pietrūkst skaidras funkcijas, daudzveidība un pilsētvides kvalitāte. Rīgas Centrāltirgum raksturīga monofunkcionalitāte un ierobežojumi laikā – teritorija kalpo pārsvarā tirdzniecībai, konkrētās diennakts stundās. Līdz ar to arī apkārtnē teritorija ir nepilnvērtīgi izmantota, šī neefektīvā izmantošana kavē vietas attīstību, dzīvīgumu un sinerģiju.

Rīgas starptautiskā autoosta atrodas nepiemērotā teritorijā

Autoostas pašreizējā atrašanās vieta ir neatbilstoša mūsdienu pilsētplānošanas prasībām. Tā ir slikti integrēta pilsētas infrastruktūrā, neveicina ērtu savienojumu ar citiem transporta veidiem, tostarp ar Centrālo dzelzceļa staciju un sabiedriskā transporta maršruti. Tā ierobežo piekļuvi Daugavas krastam un kanālmalai, liedzot sabiedrībai izmantot šīs augstvērtīgās teritorijas rekreācijai un publiskai lietošanai.

Ūdensmalu nepieejamība

Lai gan teritorijā ir ūdens, tam nav ērtas un patīkamas piekļuves. Starp Spīķeriem un Daugavas krastmalu ir fiziska barjera, ko veido lielas intensitātes autosatiksmes plūsmas, savukārt Rīgas kanālmalas posms pie Centrāltirgus šobrīd ir nepievilcīgs un degradēts. Tas kalpo kā tirgus "aizmugures" telpa, tādejādi netiek pilnvērtīgi izmantots tā potenciāls kā sabiedriski aktīvai ūdensmalai. Arī Daugavā ir nepietiekošas aktivitātes uz ūdens, lai gan tiek nodrošinātas pietātnes vietas.

Barjeras

Rīgas Centrāltirgus atrodas stratēģiski izdevīgā vietā, bet šobrīd to no pārējās pilsētas šķir vairākas barjeras — tuneļi, žogi, vaļņi un satiksmes artērijas. Ir izteikts savienojamības trūkums starp Vecrīgu un Rīgas Centrāltirgu.

Uzskaitīto problēmu risināšanai visas darba grupas piedāvāja plašu ideju klāstu, kā arī konkrētus priekšlikumus. Tie iedalāmi sekojošās tematiskajās risinājumu grupās.

Intensīvi apstādījumi

Apstādījumiem, kokiem, zaļajām zonām jābūt visā teritorijā, to uzsvēra visas darba grupas. Vairākas no tām (Vecrīgas Nr.2, Stacijas un Spīķeru grupas) piedāvāja ļoti plašas esošās asfaltētās platības “pārklāt” ar apzaļumojumu struktūrām, tādejādi pazemē atstājot auto, bet līdzšinējo autosatiksmes teritoriju vietā veidojot parkus, piemēram izveidojot

apzaļumotu tiltu 13.janvāra ielas šķērsošanai, tādējādi turpinot zaļā bulvāra loku līdz pat Rīgas Centrāltirgum, bet piegādes zonu pie Pilsētas kanāla apbūvēt, izveidojot apzaļumotu terasi un Ģenerāļa Radziņa krastmalā nodrošinot apzaļumotu sasaisti Spīķeriem ar Daugavas krastmalu. Jaunas, plašas, apzaļumotas platības darba grupas ir paredzējušas arī laukumā pie Gaļas paviljona, āra tirdzniecības platībās, Stacijas laukumā, esošajā Rīgas starptautiskās autoostas teritorijā. Spīķeru ielā un jaunajos mājokļu projektos Lastādijas apkaimē. Kā arī apzaļumot nepieciešams sienas un jumtus, īpaši Stockmann veikala sienu.

Gājēju prioritizēšana

Darba grupas norāda, ka teritorijā ir pārāk daudz tuneļi gājējiem un ir jāsāk mainīt paradigma – pazemē jāved auto, nevis cilvēki. Tādēļ vairākas darba grupas ir piedāvājušas izmantot teritorijas dažādos līmeņus un autosatiksmei pa virsu izbūvēt gājēju infrastruktūru kā vienlaidus pārsegus jeb “zaļos tiltus” pa kuriem cilvēki var pārvietoties droši un patīkami. Jau iepriekšējā apstādījumu sadaļā tika uzskaitītas šīs vietas, kur pazemē jāpaliek autosatiksmei nevis cilvēkiem – 13. janvāra iela, Ģenerāļa Radziņa krastmala pie Spīķeru kvartāla un Pilsētas kanālmalas piegādes zona.

Gājēju situācijas uzlabošanai ir vēl daudz dažādu iespēju, kas noteikti jāizmanto un visā šajā teritorijā ap Rīgas Centrāltirgu ir jāprioritizē gājēju kustība, mierinot satiksmi, veidojot jaunas dzīvojamās zonas, drošus savienojumus, virszemes pārejas un nodrošinot iešanas komfortu. Tai skaitā, saglabājamais dzelzceļa viaduktus veidojot ar augstvērtīgu arhitektonisko izpildījumu, kvalitatīviem materiāliem un daudzveidīgu apgaismojumu, radot cilvēkiem patīkamu un drošu pārvietošanās pieredzi.

Rīgas starptautiskās autoostas pārvietošana

Abas Vecrīgas darba grupas, kā arī Centrālās Dzelzceļa stacijas darba grupa norādīja, ka ir nepieciešams pārvietot Autoostu, lai tiktu atbrīvota augstvērtīga teritorija publiskai funkcijai, uzlabojot piekļuvi kanālam un Daugavas ūdensmalai. Tādējādi veicinot vēsturiskās zaļās joslas ap Vecpilsētu atjaunošanu. Varianti jaunajai atrašanās vietai ir daudzveidīgi – Vecrīgas darba grupa Nr.1 norādīja uz Centrālās stacijas dienvidu daļu kā labāko vietu, izskatot arī iespēju par Gaļas paviljona, laukuma pie tā atvēršanu autoostas funkcijām, savukārt Vecrīgas darba grupa Nr.2 to saredz kā galveno potenciālo autoostas teritoriju. Savukārt Centrālās Dzelzceļa stacijas darba grupa rosina autoostu pārcelt dzelzceļa vaļņa otrā pusē – 13. janvāra ielā, kur šobrīd ir autostāvvietas un neadekvāti plata brauktuve.

Dzelzceļa uzbēruma kā barjeras mazināšana

Abas Vecrīgas grupas norāda uz nepieciešamību samazināt dzelzceļa uzbēruma kā barjeras lomu un norāda un caurredzamības nodrošināšana. Priekšlikums paredzēja izveidot taisnas kustības ass, kas ne tikai uzlabo gājēju plūsmu, bet arī rada vizuālu caurredzamību – iespēju saredzēt cauri uzbērumam, veidojot telpiskus “tuneļus”. Šāda vizuālā struktūra ļauj no Vecpilsētas puses redzēt Rīgas Centrāltirgus ēkas, un otrādi, tādējādi stiprinot telpisko saikni starp abām teritorijām.

Daudzveidīgas teritorijas izmantošanas iespējas un Gaļas paviljona transformācija

Teritorijas kultūrvēsturiskā un telpiskā potenciāla izmantošanai ļoti būtiska ir daudzfunkcionalitātes piešķiršana, lai tā būtu dzīvīga dažādās diennakts stundās un gadalaikos. Tādēļ Gaļas paviljonam ir milzīgs potenciāls kļūt par magnētu, kas pievelk cilvēkus cauru gadu un cauru diennakti. Tā plašais mērogs, industriālā estētika un vēsturiskās konstrukcijas padara to ne tikai par vietas identitātes simbolu, bet arī par potenciāli daudzfunkcionālu publisko iekštelpu. Gaļas paviljonam ir stratēģiski nozīmīgs novietojums un laba sasniedzamība ar sabiedrisko transportu, tādēļ to nedrīkst pārdot, bet to vajag nodot ilgtermiņa noma ar nosacījumu paviljonā izvietot daudzveidīgas aktivitātes, kas pieejamas dažādos diennakts laikos.

Vieta ir ļoti piemērota dažādu sabiedrisku un kultūras pasākumu norisei. Gaļas paviljona telpas var pielāgot, paviljonu pilnībā vai daļēji atvēlot pasākumu, piemēram,

konferenču rīkošanai, izstādēm, koncertiem, sporta notikumiem un citiem pasākumiem. Tam jāklūst par multifunkcionālu sabiedrisko centru, Lastādijas grupa piedāvāja paviljonu attīstīt slāņveidīgi un daudzfunkcionāli, nodrošinot iespēju telpas izmantot dažādiem mērķiem atkarībā no sezonas, dienas laika vai konkrētām vajadzībām. Piemēram, pirmajā slānī atstājot tirdzniecības funkciju, otrajā ēdināšanas pakalpojumus, bet trešais līmenis varētu būt domāts darba telpām, kopstrādes vietām, radošajām darbnīcām vai pat kultūras pasākumiem. Šī stratēģija ļauj paviljonam kļūt par pilnvērtīgu sociālo centru, kur mijas biznesa, kultūras un izglītības funkcijas.

Tajā pašā laikā ir svarīga iespēja paviljonu pārvērst par atvērtu telpu ar viegli transformējamiem, pārvietojamiem objektiem ērtākai tā izmantošanai. Tajā varētu rīkot augstas klases koncertus, festivālus, pasākumus, izstādes, amatnieku tirdziņus un konferences. Tādā veidā pārvēršot telpu par dzīvīgu kultūras norises vietu. Un tā Gaļas paviljons kļūst ne vien par arhitektoniski un vēsturiski nozīmīgu objektu Rīgas pilsētvidē, bet arī par pilsētas (iekštelpu) dzīves centru.

Laukums pie Gaļas paviljona kā pagarinājums paviljona aktivitātēm

Dalībnieki uzsver, ka paviljona priekšlaukums būtu jāattīsta kā publiski pieejama, atvērta zona, kas funkcionāli un vizuāli papildina ēkā iecerēto sabiedrisko lietojumu. Eksperti rosina testēt risinājumus pirms pastāvīgas pārplānošanas un ieviešanas. Laukumam jābūt reprezentatīvai un pievilcīgai vieta teritorijas apmeklētājiem, visām sabiedrības un vecuma grupām. Priekšlikumi ietver zaļo zonu atjaunošanu, gājēju ceļu izveidi, ilgtspējīgus lietusūdens novadīšanas risinājumus, atpūtas vietas, mākslas instalācijas, vietu bērniem un jauniešiem kā arī vizuālu sasaisti ar kanālmalu un Rīgas Centrāltirgu. Laukuma plašums sniedz iespēju nodrošināt daudzfunkcionalitāti – teritorija var pielāgoties dažādām aktivitātēm, piemēram, vasarā — pop-up tirdziņi, kultūras un radoši pasākumi, ziemā — slidotava, apgaismojuma instalācijas vai tematiskas aktivitātes.

Šī integrētā pieeja nodrošina, ka Gaļas paviljons un tā apkārtnē ne tikai saglabā savu vēsturisko un arhitektonisko vērtību, bet arī kļūst par dzīvu, daudzfunkcionālu pilsētas centru, kur mijas komerciālas, kultūras un sabiedriskas funkcijas, veicinot gan ekonomisko aktivitāti, gan teritorijas identitāti.

Mājokļu funkcijas nodrošināšana Lastādijā un Spīķeros

Vairākas grupas (Lastādija un Spīķeri) akcentē nepieciešamību teritorijā ietvert mūsdienīgu, augstvērtīgu mājokļu nodrošinājumu. Piemēram, tirgus teritorijā esošajām pakalpojumu ēkām piešķirt jaunu – ekskluzīvu dzīvojamā kvartāla – funkciju. Kā arī neapbūvētajos, daļēji apbūvētajos Lastādijas apkaimes kvartālos un bijušajā rūpniecības preču tirgū paveras lieliskas iespējas attīstīt tieši mājokļu funkciju, kas varētu kalpot par katalizatoru visas apkārtnes attīstībai, nodrošinot aktivitāti teritorijā dažādos diennakts laikos.

Citi risinājumu priekšlikumi

Būtiska ir **piekļuves nodrošināšana ūdenim**, gan fiziska, gan vizuāla pieejamība, to palīdzētu risināt vairāki iepriekšminētie priekšlikumi, tai skaitā Ģenerāļa Radziņa gatves kā barjeras lomas mazināšana un Pilsētas kanālmalas cilvēciskošana. Savukārt Daugavā uz ūdens varētu izvietot dažāda lieluma peldobjektus, kā sauna, baseins vai kafejnīca, tādejādi iegūstot dzīvīgu un aktīvu pilsētas telpu. Ūdensmalas tāpat kā cita teritorijā esošās **publiskās ārtelpas ir jāveido daudzfunkcionāli** izmantojama dažādām sabiedrības grupām – gan atpūtai, gan sportam, izklaidei, kultūras aktivitātēm un bērniem, jauniešiem piemērotas. Tai skaitā, var ietvert dažādus **pagaidu izmantošanas** risinājumus, piemēram, tika izteikta ideja nepabeigtajā Rail Baltica tilta daļā izvietot pagaidu restorāna konteineru vai kādu sporta laukumu, savukārt lielveikala Stockmann siena ir lieliski piemērota pagaidu mākslai, tai skaitā, grafiti darbiem.